
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*do projektu
Plan Ogólny Gminy Rożwienica*

Rożwienica, grudzień 2025

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Karolina Podlowska

Karolina Podlowska
Doradztwo Środowiskowe
enviplan.doradztwo@gmail.com
502 966 271

Spis treści

1	Wstęp	5
1.1	Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania.....	5
1.2	Zakres i stopień szczegółowości.....	5
1.3	Cel, metodyka i forma opracowania.....	6
2	Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska.....	6
2.1	Położenie administracyjne	6
2.2	Położenie fizyczno-geograficzne.....	7
2.3	Użytkowanie i zagospodarowanie terenu objętego projektem POG	8
2.4	Budowa geologiczna i surowce mineralne	9
2.5	Rzeźba terenu	11
2.6	Wody podziemne i powierzchniowe	12
2.6.1	Wody podziemne.....	12
2.6.2	Wody powierzchniowe.....	14
2.7	Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego.....	21
2.8	Gleby	24
2.9	Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna	24
2.10	Walory krajobrazowe i kulturowe	25
2.11	Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne.....	31
2.12	Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych.....	32
3	Informacje o zawartości, głównych celach POG oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	42
3.1	Zakres terytorialny projektu POG.....	42
3.2	Główne cele i ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie POG	43
3.3	Powiązania projektu POG z innymi dokumentami	45
4	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	49
5	Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu POG	49
6	Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.	49
7	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu POG.....	51
8	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu POG	52
8.1	Powierzchnia ziemi	56
8.2	Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne	59
8.3	Wody podziemne i powierzchniowe.....	61
8.4	Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej	63
8.5	Krajobraz	68
8.6	Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne.....	69
8.7	Zdrowie i warunki życia ludzi	71
8.8	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	73
8.9	Zabytki i dobra materialne.....	74
8.10	Oddziaływania transgraniczne.....	74

9	Propozycje innych niż w projekcie POG rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko	75
10	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu POG oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	76
11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	76
12	Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne	81
13	Spis Rysunków.....	82
14	Spis Tabel	83

1 Wstęp

1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia Planu Ogólnego Gminy Rożwienica (POG), zgodnie z podjętą uchwałą Nr 409/XLVII/2024 Rady Gminy w Rożwienicy z dnia 26 stycznia 2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Rożwienica.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688) wprowadziła szereg zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.), która określiła nowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i wprowadziła plan ogólny jako nowy akt planowania przestrzennego. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, że studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2026 r.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). Niniejsza prognoza, zgodnie z art. 46 tej ustawy, stanowi integralny element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy, zapewnia udział społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uwzględnia wnioski wynikające z prognozy, opinie organów, a także uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Prognoza nie stanowi załącznika do uchwały w sprawie POG, a także nie jest jej integralną częścią. Nie ma też charakteru normatywnego. Jest dokumentem informacyjnym, który ma na celu możliwie dokładne określenie skutków środowiskowych wywołanych realizacją ustaleń projektowanego POG.

1.2 Zakres i stopień szczegółowości

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.61.2024.AP.4 z dnia 02.07.2024 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarosławiu – pismo znak: PSNZ.9020.13.1.2024 z dnia 13.06.2024 r.

1.3 Cel, metodyka i forma opracowania

Proгноза obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych, zawartych w ustaleniach analizowanego projektu POG. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów POG, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

Proгноза opracowywana była równocześnie z projektem POG, w celu próby wskazania najkorzystniejszych rozwiązań dla funkcjonowania środowiska oraz eliminacji tych, które mogłyby wywołać negatywne skutki dla przyrody, a zwłaszcza zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców. Zakres tematyczny i problemowy opracowania dostosowany został do uwarunkowań środowiskowych. Analizowane były archiwalne materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne, projektowe, studialne, dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczne, opracowanie ekofizjograficzne, rejestry zabytków i ewidencje dóbr kultury.

Rozeznano i scharakteryzowano ukształtowanie terenu i budowę geologiczną, warunki gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, gleby, faunę i florę, obszary prawnie chronione oraz stan jakości poszczególnych komponentów środowiska i stopień ich degradacji. Powyższe komponenty poddano ocenie pod kątem ewentualnych zmian, wynikających z przyjętych rozwiązań zagospodarowania poszczególnych stref planistycznych w projekcie POG, przy zastosowaniu analiz porównawczych i powiązań przyczynowo – skutkowych. Posłużono się również metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych. Zaproponowano działania i przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu proponowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze.

Oceny i analizy uwarunkowane były jakością i skalą materiałów źródłowych oraz danych udostępnianych przez stosowne instytucje.

Przy opracowaniu poszczególnych zagadnień środowiska przyjęto ustawowe definicje podstawowych pojęć podane w przepisach odrębnych.

Opracowanie składa się z dwóch części:

- 1) Opisowej - ilustrowanej fotografiami wraz z tematycznymi mapkami w postaci schematów (spis zamieszczony na końcu tekstu),
- 2) Kartograficznej - w postaci rysunku projektu POG z naniesionymi elementami prognozy oddziaływania na środowisko.

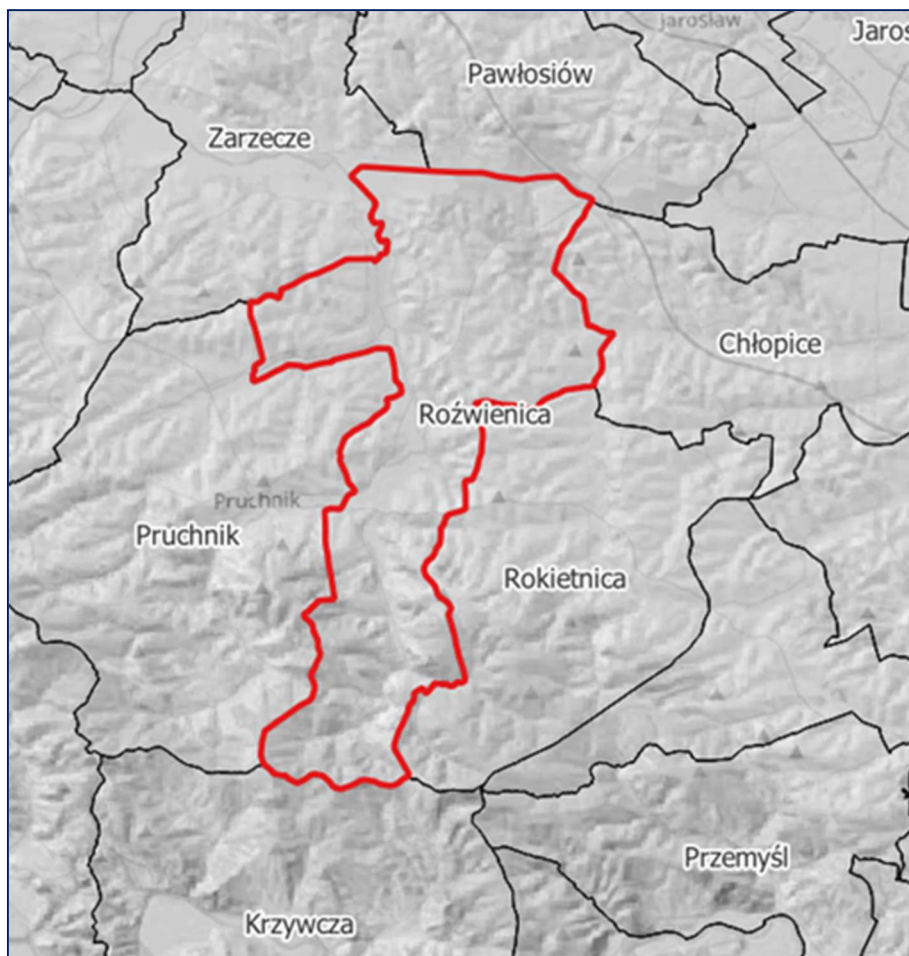
2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

W rozdziale dokonano krótkiej charakterystyki środowiska, terenu gminy Rożwienica, a w szczególności rozpoznaniu pod względem budowy geologicznej i rzeźby, warunków hydrologicznych, klimatycznych, gleb, bioróżnorodności fauny i flory, zasobów krajobrazowych oraz obecnego sposobu użytkowania terenu, objętego opracowaniem POG.

2.1 Położenie administracyjne

Gmina Rożwienica leży we wschodniej części województwa podkarpackiego, w południowej części powiatu jarosławskiego. Odległość od Rzeszowa wynosi ok. 50 km. Graniczy z gminami

Roźwienica, Pruchnik, Chłopice w powiecie jarosławskim, z gminą Krzywczą w powiecie przemyskim i gminą Zarzecze w powiecie przeworskim.

Ryc. 1. Położenie administracyjne

źródło: www.geoportal.gov.pl

2.2 Położenie fizyczno-geograficzne

Położenie terenu na tle aktualnego podziału Polski (2018).

Megaregion: Region Karpacki

Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51)

Podprowincja: Podkarpacie Północne (512)

Makroregion: Kotlina Sandomierska (512.4-5)

Mezoregion: **Podgórze Rzeszowskie (512.52)**

Podprowincja: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)

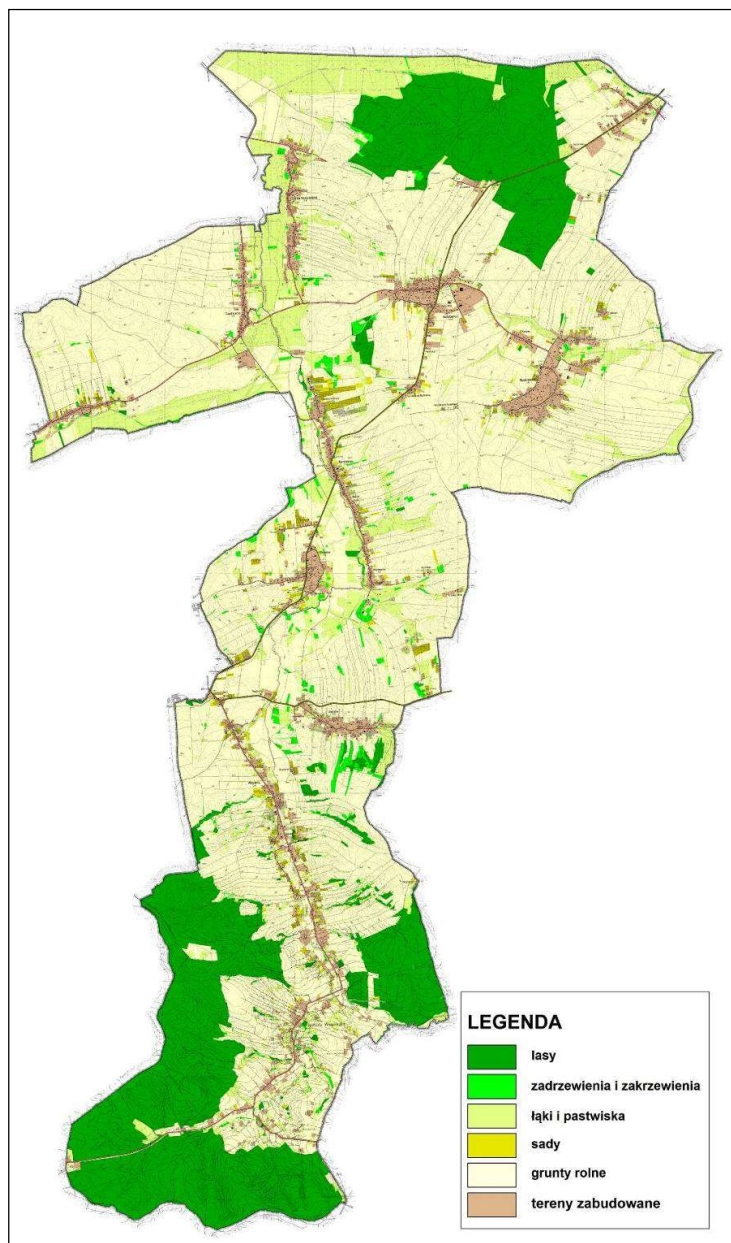
Makroregion: Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)

Mezoregion: **Pogórze Dynowskie (513.64)**

Orientacyjną granicę pomiędzy północną a południową częścią gminy stanowi droga Tuligłowy-Chorzów-Próchnik. Północną część gminy stanowi pofalowana wysoczyzna lessowa, której wzniesienia poprzecinane są łagodnymi obniżeniami denudacyjnymi i erozyjnymi. Rolnicze użytkowanie terenu sprzyja łagodzeniu form rzeźby i wyrównywaniu inicjalnych form erozyjnych jakie powstają na terenach

Następną grupę użytków charakteryzującą się dużym zróżnicowaniem jej udziału w powierzchni ogólnej, w poszczególnych wsiach, są lasy (łącznie z terenami zadrzewionymi i zakrzewionymi). Lasy stanowią średnio 21,7% powierzchni gminy, ale udział ten waha się od zaledwie 1% w Czudowicach do ok. 36,3 % we wsi Roźwienica.

Tereny zurbanizowane zajmują blisko 7,7% powierzchni ogólnej gminy, obejmują głównie tereny zabudowy mieszkaniowej i infrastrukturę komunikacyjną.

Ryc. 3. Zagospodarowanie terenu w gminie Roźwienica.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Jarosławiu.

2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Gmina Roźwienica położona jest na granicy dwóch dużych jednostek strukturalnych: Karpat Zewnętrznych na południu i Zapadliska Przedkarpackiego na północy.

Zapadlisko Przedkarpackie:

Północna część gminy znajduje się w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, obniżenia wypełnionego osadami miocenu u stóp Pogórza. Geneza i rozwój tego obszaru są ściśle związane z procesami kształtowania się Karpat. Obniżenie to wypełnione jest kompleksem skał osadowych (iły, iłowce, łupki, mułowce z soczewkami piasków i piaskowców) o znacznej miąższości od 20-30 m w części północnej do 40 m w części południowej. W obrębie południowej serii osadziły się sole wapniowe i magnezowe, a następnie sól kamienna.

Cały ten obszar pokrywają utwory czwartorzędowe o zmiennej miąższości, mające podstawowe znaczenie dla gromadzenia i przepływu użytkowych wód podziemnych. Wykazują one duże zróżnicowanie, a ich występowanie i miąższość wiąże się głównie z działalnością glacialną, rzeczną i eoliczną.

Karpaty Zewnętrzne:

Granica głównego nasunięcia karpackiego, zgodnie ze Szczegółową mapą geologiczną Polski arkusz Rokietnica, przebiega na południe od Chorzowa, później przecina w poprzek dolinę rzeki Węgierki a w pobliżu granicy gminy jest przecięta uskokiem, który przesuwą nasunięcie w kierunku południowo-zachodnim. Zróżnicowanie litologiczne oraz charakter zaburzeń są podstawą do wyróżnienia w Karpatach kilku jednostek tektoniczno-facjalnych (płaszczowin). Na badanym terenie występuje jednostka (płaszczowina) skolska. Zbudowana jest z utworów okresu kredy i paleogenu, wykształconych w postaci fliszu zbudowanego z iłowców, mułowców, piaskowców i zlepieńców oraz w mniejszym stopniu również margli, wapieni i skał krzemionkowych.

Na powierzchni Karpat spotyka się głównie skały odporne na wietrzenie takie jak gruboławicowe piaskowce. Utwory fliszowe przykryte są w wielu miejscach osadami czwartorzędowymi – holoceniowymi o niewielkiej kilkunastometrowej miąższości. Są to głównie mułki lessopodobne i lessy ilaste, pokrywy zwietrzelinowe (gliny, mułki, iły z okruskami skał różnej genezy), stokowe, oraz utwory tarasów rzecznych. Miejscami na stokach występują też koluwia.

W obrębie gminy Rożwienica funkcjonują udokumentowane złoża surowców naturalnych:

a) Złoże gazu ziemnego „Mirocin” (GZ 4605)

- obszar i teren górniczy „Mirocin-3” został wyznaczony decyzją Ministra Klimatu i Środowiska DGK-WK-I.761.190.2023.14.AT z dnia 20 marca 2024 r.

b) Złoże gazu ziemnego „Przemyśl” (GZ 4610)

- obszar i teren górniczy „Przemyśl-2” został wyznaczony decyzją Ministra Klimatu i Środowiska DGK-WK-I.761.120.2023.24.BG z dnia 4 kwietnia 2024 r.

c) Złoże gazu ziemnego „Kramarzówka” (GZ 18718)

- obszar i teren górniczy „Kramarzówka” został wyznaczony decyzją Ministra Klimatu i Środowiska DGK-IV.4771.5.2020.11.BG z dnia 22 stycznia 2021 r.

d) Złoże gazu ziemnego „Rudołowice” (GZ 4641)

- nie wyznaczono OiTG

e) Złoże gazu ziemnego „Bystrowice” (GZ 21318)

- nie wyznaczono OiTG

f) Złoże margli „Węgierka” (KD 16378)

- koncesja wygasła dnia 2021-11-30

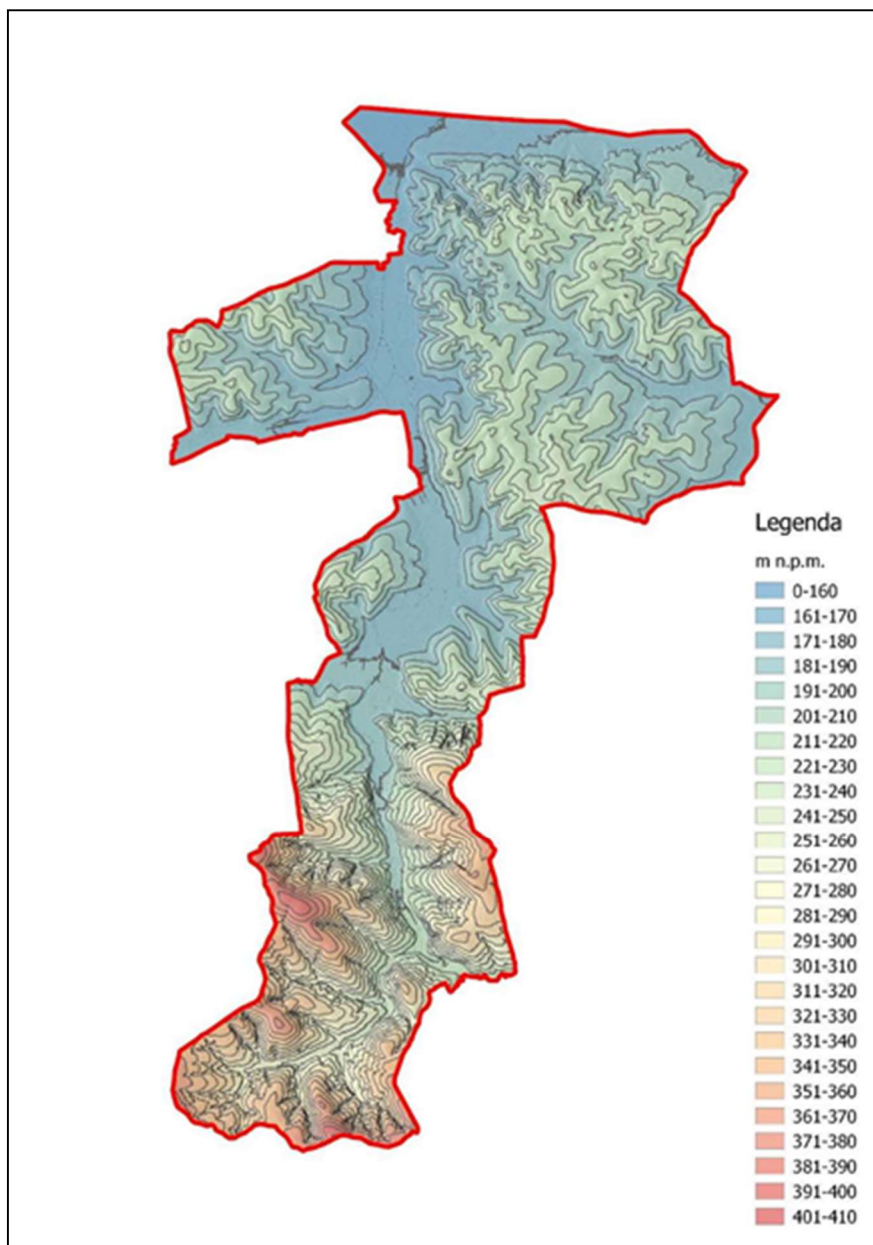
g) **Złoże margli piaszczystych „Chorzów” (KD 21856)**

- nie wyznaczono OiTG

2.5 Rzeźba terenu

Orientacyjną granicę pomiędzy północną a południową częścią gminy stanowi droga Tuligłowy-Chorzów-Próchnik. Północną część gminy stanowi pofalowana wysoczyzna lessowa, której wzniesienia poprzecinane są łagodnymi obniżeniami denudacyjnymi i erozyjnymi. Rolnicze użytkowanie terenu sprzyja łagodzeniu form rzeźby i wyrównywaniu inicjalnych form erozyjnych jakie powstają na terenach z pokrywą lessową. Cieki płynące w płaskodennych dolinach są nieproporcjonalnie małe w stosunku do obniżeń dolinnych.

Południowa część gminy odznacza się większymi wysokościami i ostrzej zarysowanymi formami rzeźby. Mniejszy udział obszarów użytkowanych rolniczo sprzyja rozwojowi wąwozów i jarów. Garby Pogórza Dynowskiego w granicach gminy Rożwienica osiągają wysokości 309–380 m. Najwyższym wzniesieniem gminy przy południowej granicy jest góra o wysokości 391 m n.p.m. Doliny cieków w północnej części gminy są szersze niż w części południowej. Na południu rzeźba terenu jest bardziej urozmaicona a wysokości bezwzględne są wyższe. Dolinki potoków spływających ze stoków na południu gminy w większym stopniu niż dolinki potoków płynących na jej północy odznaczają się wciosowym charakterem zwiększając tym samym podatność stoków na rozwój zjawisk osuwiskowych. Spadki terenu w obrębie gminy wahają się od 0° w części północnej i w dolinach rzecznych do ponad 70° w obrębie niektórych stoków w części pogórskiej.

Ryc. 4. Mapa hipsometryczna gminy Rożwienica
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CODGIK

2.6 Wody podziemne i powierzchniowe

2.6.1 Wody podziemne

Gmina Rożwienica przynależy do dwóch dużych regionów hydrogeologicznych, które zostały wyróżnione zgodnie z podstawowymi jednostkami morfologicznymi.

Subregion Zapadliska Przedkarpackiego

W Kotlinie Sandomierskiej poziomy wodonośne występują przede wszystkim w czwartorzędowych utworach żwirowo-piaszczystych, zalegających doliny rzeczne oraz gliniasto-piaszczystych osadach akumulacji lodowcowej na wysoczyznach. Struktury wodonośne mają charakter otwarty, są jednopoziomowe. Największe nagromadzenie osadów aluwialnych (20–30 m) występuje w dolinie Wisły oraz ujściowych odcinkach zasilających ją rzek. Swobodne zwierciadło wody –

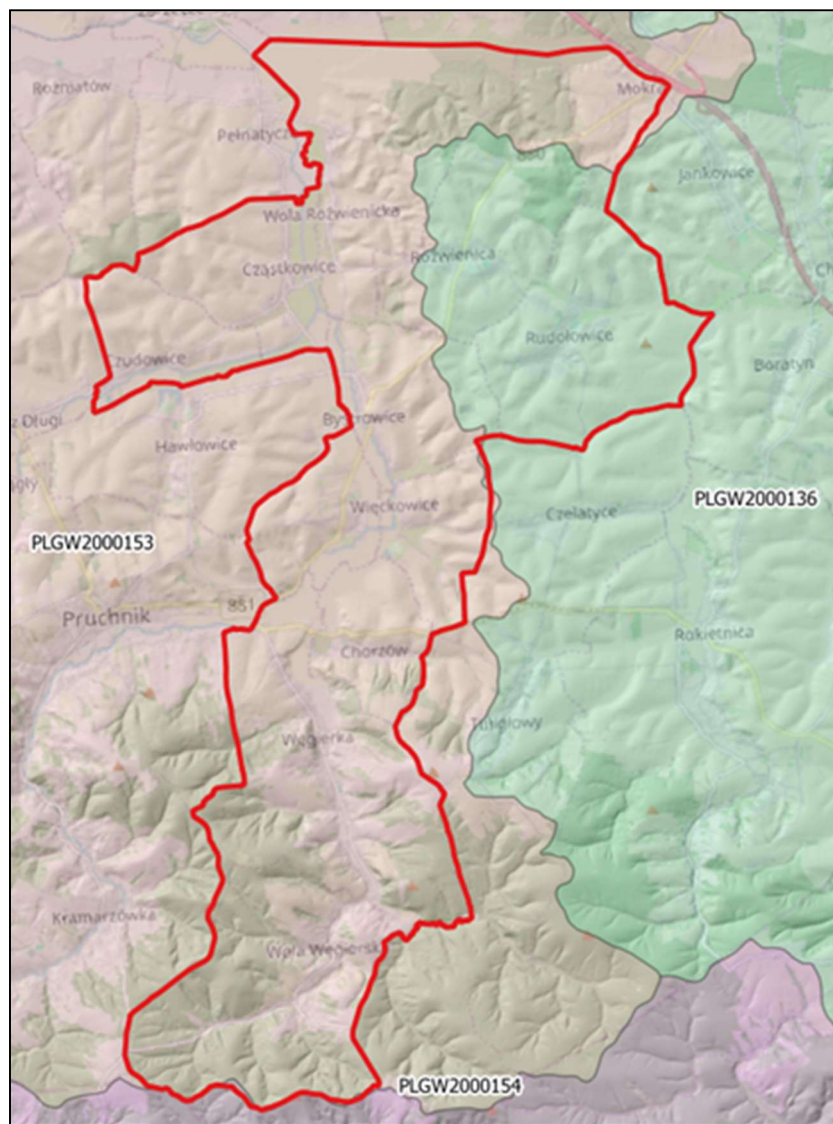
współkształtnie układające się z morfologią terenu – występuje na głębokości od kilku do 5 m, a kierunek odpływu wód podziemnych nawiązuje do naturalnej bazy drenażowej, uwarunkowanej układem sieci hydrograficznej.

Subregion Karpat Zewnętrznych.

Na Pogórzu Karpackim gdzie słabo przepuszczalne utwory powierzchniowe i znaczne spadki terenu utrudniają infiltrację wód opadowych w podłoże, przeważa spływ powierzchniowy, a zasoby wód podziemnych są niewielkie. Utworami wodonośnymi w obrębie Karpat zewnętrznych są zarówno utwory piaszczysto-żwirowe i gliniasto-rumoszowe pokrywy czwartorzędowe, jak i utwory szczelinowe fliszu. Optymalne warunki hydrogeologiczne wiążą się jednak głównie z piaskowcowym fliszem karpackim. Decydującą rolę w krążeniu wód podziemnych i zawodnieniu masywu odgrywa szczelinowatość. W piaskowcach drobno- i średnioziarnistych szczeliny są regularne, prostopadłe lub równoległe do uławicenia, natomiast w piaskowcach gruboławicowych przebieg ich jest nieregularny. Poziomy wodonośne tworzą się tu w trzeciorzędowych utworach fliszowych oraz w pokrywach stokowych. Utwory Karpat fliszowych charakteryzują się słabą wodonośnością. Najczęściej notowane wartości współczynników filtracji, obliczonych na podstawie próbnich pompowań, wynoszą 1×10^{-5} , 1×10^{-6} , rzadziej 1×10^{-7} , a nawet 1×10^{-8} m/s. Wartości wyższe, rzędu 1×10^{-4} m/s, występują sporadycznie.

Środowisko geograficzne, a zwłaszcza rzeźba oraz budowa geologiczna, nie stwarza dogodnych warunków do infiltracji i retencji wód w podłożu, co sprawia, że przy dużych opadach i znacznym odpływie zasoby wód podziemnych w Karpatach, a szczególnie na pogórzu, są niewielkie. Warunki te wskutek działalności człowieka ulegają stałemu pogarszaniu, przejawiającemu się w pogłębianiu niżówek i zmniejszaniu przepływów minimalnych, co może doprowadzić do zubożenia zasobów wód podziemnych.

Gmina Rożwienica leży w obrębie następujących Jednolitych Części Wód Podziemnych: Nr PLGW2000153 i PLGW2000136. Przy południowej granicy gminy, niewielkie fragmenty obejmuje JCWPd Nr PLGW2000154.

Ryc. 5. Położenie względem GZWP i JCWPd

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg>

2.6.2 Wody powierzchniowe

Obszar gminy należy do dwóch dużych jednostek hydrograficznych, rozdzielonych progiem Karpat.

Region Kotliny Sandomierskiej

Region ten odznacza się znaczną retencją podłoża, zwłaszcza w dolinach rzecznych i pradolinach. Posiada dobrze rozwinięty system wód podziemnych w utworach pokrywowych zalegających na nieprzepuszczalnych ilach trzeciorzędowych. Sieć rzeczna tworzą allochtoniczne rzeki karpackie i autochtoniczne cieki Kotliny. Przeważa odpływ w półroczu zimowym, maksimum występuje w lipcu. Obok znacznej retencji występuje także duży odpływ, spowodowany dostawą wód niesionych głównie przez rzeki karpackie.

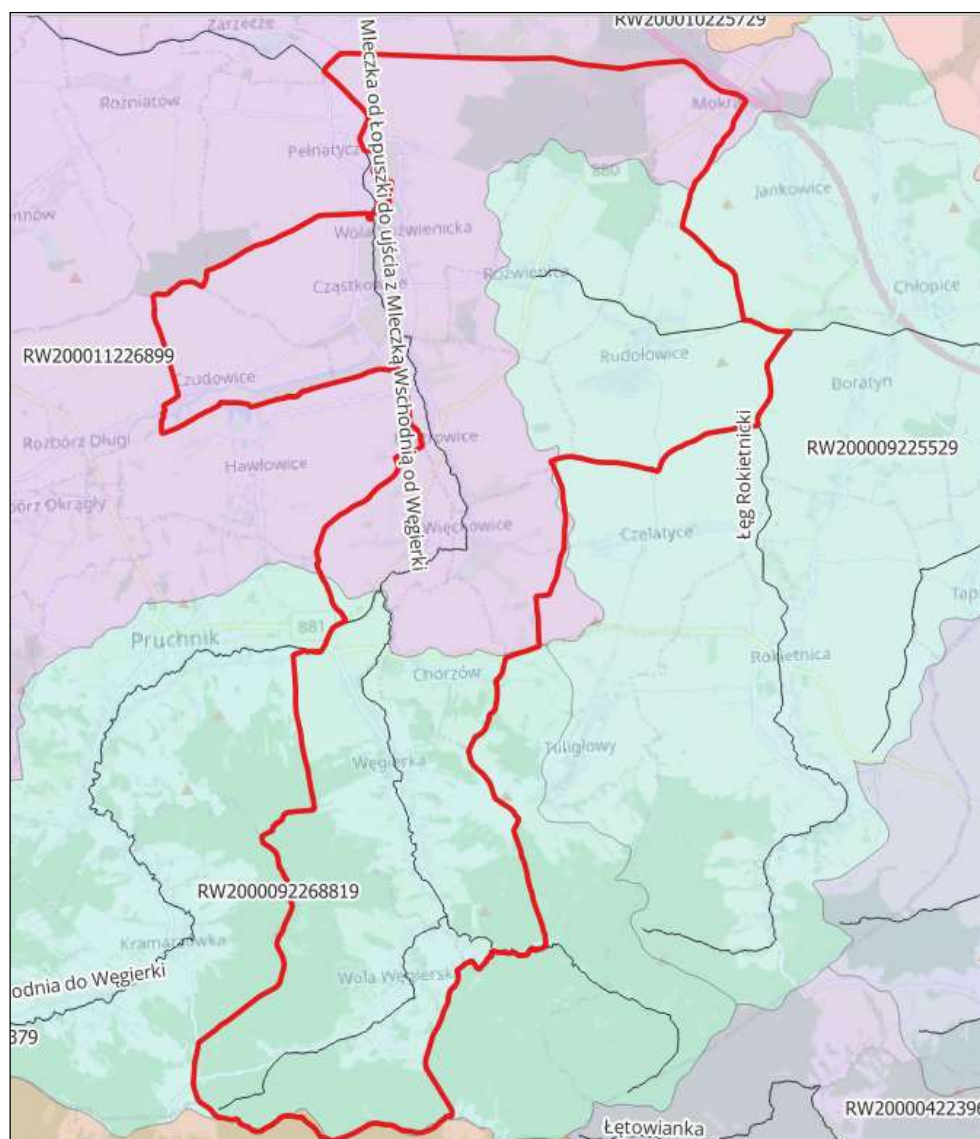
Region Karpacki

Charakteryzuje się znacznymi opadami i dużym spływem po mało przepuszczalnych utworach fliszowych. Odpływ stanowi około 35 % sumy opadów. Obszar ten cechuje się małą retencją fliszowego podłoża, znaczną liczbą źródeł o małej wydajności i duża gęstością sieci rzecznej. Rzeki karpackie wykazują znacznie szybszą reakcję na opady atmosferyczne. Średni całkowity odpływ jednostkowy wynosi 8 l/s·km². Wezbrania są gwałtowne i krótkotrwałe, co dowodzi małej zdolności retencyjnej zlewni. Deszcze ze względu na duże spadki terenu szybko spływają, powodując lokalne podtopienia i powodzie.

Rzeki karpackie charakteryzują się dużą zmiennością stanów wody. Jest to następstwem obfitych, często ulewnych opadów, powodujących gwałtowny przybór wód. Mało przepuszczalne lub nieprzepuszczalne fliszowe podłoże w połączeniu ze zmniejszonym parowaniem w obszarze górskim, powodowanym niższymi temperaturami powietrza, a także znaczne wylesienie ułatwiają szybki spływ wód. Z intensywnymi opadami deszczowymi związane są letnie wezbrania. Natomiast duża ilość opadów stałych oraz długi okres zalegania pokrywy śnieżnej, przyczyniają się do powstawania głębokich, długotrwałych niżówek zimowych, charakterystycznych zwłaszcza dla terenu wysokogórskiego.

Mała retencja podłoża powoduje, że niżówki występują również w innych porach roku, np. w jesieni w obszarach średniogórskich i pogórskich, a w przypadku braku opadów również w lecie. Topnienie śniegu w górach, trwające wskutek różnic wysokości i temperatur kilka tygodni, powoduje znaczny, stopniowy przybór wód, ale nie tak duży i nie tak gwałtowny jak w okresie lata. Spływ roztopowy jest wyraźniej zaakcentowany i ma szybszy przebieg w części wschodniej, gdzie przeważająca część obszaru leży w zasięgu piętra umiarkowanie ciepłego. Przeważa tu, podobnie jak na pozostałym obszarze Karpat, odpływ w miesiącach wiosennych (III-V), zaznacza się jednak wyraźny wzrost odpływu w miesiącach zimowych, który często, zwłaszcza na pogórzu, przewyższa odpływ w miesiącach letnich. Również odpływ w okresie zimowym (XI-IV) jest większy niż w letnim (V-X). Występują tu często wezbrania wiosenne, rzadziej powodzie wiosenne, oraz powodzie letnie o rozmiarach większych niż wiosenne, lecz o mniejszej częstotliwości niż w makroregionie zachodnim. Obszar gminy Roźwienica położony jest w dorzeczu górnej Wisły i w znaczącej części odwadniany jest przez rzeki Mleczka Wschodnia i Węgierka oraz ich dopływy, leżące w zlewni Wisłoka. Jedynie północno-wschodni fragment gminy odwadniany jest przez Dopływ w Rudolowicach należący do zlewni Sanu.

Gmina Roźwienica leży w obrębie następujących zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: RW200011226899 Mleczka od Łopuszki do ujścia z Mleczką Wschodnią od Węgierki, RW200009225529 Łęg Rokietnicki, RW2000092268819 Mleczka Wschodnia do Węgierki. Przy południowej granicy Gminy, niewielkie fragmenty obejmuje JCWP Nr RW20000822379 San od Tyrawki do Olszanki.

Ryc. 6. Położenie względem wód powierzchniowych i JCWP
 źródło: www.geoportal.gov.pl

Tab. 1. Parametry JCWP i JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2023)

L.p.	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Cel środowiskowy		Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne
					Cel dla stanu/potencjału ekologicznego	Cel dla stanu chemicznego			
1	RW200011226899	Mleczka od Łopuszki do ujścia z Mleczką Wschodnią od Węgierki	RzN - Rzeka nizinna	NAT - naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosfor ogólny, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	Dobry stan chemiczny	Zły stan wód	Zagrożona	JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.
2	RW200009225529	Łęg Rokietnicki	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	Dobry stan chemiczny	Zły stan wód	Zagrożona	JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód; Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 oraz Ostoja Przemyska PLH180012. Nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

3	RW2000092268819	Mleczka Wschodnia do Węgierki	PN - Potok lub strumień nizinny	NAT - naturalna część wód	Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosfor ogólny,, IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h ,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	Zły stan wód	Zagrożona	JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001 oraz Ostoja Przemyska PLH180012, Nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.
4	RW20000822379	San od Tyrawki do Olszanki	RsW_wap - Średnia rzeka na podłożu węglanowym	NAT - naturalna część wód	Dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego San w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego San w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)	Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	Zły stan wód	Zagrożona	JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001, Ostoja Przemyska PLH180012, Góry Słonne PLB180003, Rzeka San PLH180007, Ostoja Góry Słonne PLH180013, stanowisko dokumentacyjne Skalka z rybami, Występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym. Zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym: troć wędrowną (<i>Salmo trutta m. trutta</i>.)

L.p.	Kod JCWPd	Cele środowiskowe		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne
1	GW2000153	Dobry stan chemiczny	Dobry stan ilościowy	Niezagrożona	JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Parki narodowe 0, Rezerваты przyrody 2, Parki krajobrazowe 1, Natura 2000 – OSO 2, Natura 2000 – SOO 4, Obszary chronionego krajobrazu 7, Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe 0, Stanowiska dokumentacyjne 0, Użytki ekologiczne 1, Pomniki przyrody 0.
2	GW2000136	Dobry stan chemiczny	Dobry stan ilościowy	Niezagrożona	JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Parki narodowe 0, Rezerваты przyrody 4, Parki krajobrazowe 1, Natura 2000 – OSO 3, Natura 2000 – SOO 8, Obszary chronionego krajobrazu 7, Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe 0, Stanowiska dokumentacyjne 0, Użytki ekologiczne 59, Pomniki przyrody 1.
3	GW2000154	Dobry stan chemiczny	Dobry stan ilościowy	Niezagrożona	JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Parki narodowe 0, Rezerваты przyrody 3, Parki krajobrazowe 2, Natura 2000 – OSO 2, Natura 2000 – SOO 2, Obszary chronionego krajobrazu 3, Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe 0, Stanowiska dokumentacyjne 0, Użytki ekologiczne 7, Pomniki przyrody 0.

Charakterystyka Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w granicach których zlokalizowany jest teren objęty projektem dokumentu poprzez wskazanie ustanowionych odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych:

Kod JCWP	ustanowione odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych
RW200011226899	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
RW200009225529	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
RW2000092268819	odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosfor ogólny, IO, MMI, benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylene(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presję trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
RW20000822379	odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presję trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Zbiorniki wodne

Na terenie gminy brak jest obecnie tego typu obiektów, które miałyby istotne znaczenie w lokalnym krajobrazie. Lokalnie występujące zbiorniki mają najczęściej charakter antropogeniczny, wzbogacając jednak poziom bioróżnorodności, poprzez zapewnienie siedliska wielu gatunkom płazów i owadów.

2.7 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego

Gmina Roźwienica położona jest w obrębie dwóch mezoregionów wg. podziału Kondrackiego. Każdy z nich charakteryzuje się innymi właściwościami fizycznogeograficznymi, które wpływają na warunki klimatyczne. Do czynników kształtujących klimat lokalny należą: wysokość nad poziomem morza, ukształtowanie terenu, szata roślinna, gęstość sieci rzecznej oraz warunki cyrkulacyjne. Według podziału klimatycznego Wosia (1993), gmina leży w Regionie Zamojsko-Przemyskim. W rejonie gminy zdecydowanie przeważają wiatry z kierunków zachodnich: W (ok. 20%), SW (ok. 15%), NW (ok. 10%). Udział wiatrów z kierunku wschodniego E wynosi ok. 15%. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,5°C. Liczba dni z przymrozkami waha się pomiędzy 100 a 150 a dni z pokrywą śnieżną od 80 do 90.

Rejon gminy Roźwienica, tak jak pozostały obszar Polski, charakteryzuje się klimatem umiarkowanym przejściowym, z wpływem oceanu Atlantyckiego (oceanizm) z zachodu oraz obszaru kontynentu azjatyckiego (kontynentalizm) ze wschodu.

Pozostaje on pod wpływem następujących mas powietrza:

- *powietrze polarno-morskie* - napływa z kierunku północno-zachodniego pochodząc z obszaru Północnego Atlantyku, posiada dużą wilgotność i najczęściej napływa latem oraz jesienią powodując opady oraz duże zachmurzenie, natomiast zimą przyczynia się do wzrostu temperatury oraz odwilży;

- *powietrze polarno-kontynentalne* - napływa ze wschodu (kontynent azjatycki), jest to powietrze o niskiej wilgotności, które w lecie powoduje wzrost temperatury natomiast w zimie jej duży spadek. W okresie letnio-jesiennym powoduje sytuację inwersyjną;

- *powietrze zwrotnikowe* - dociera najrzadziej, jest to powietrze suche i ciepłe napływające z południa. W okresie jesiennym powoduje pogodę słoneczną;

- *powietrze arktyczne* - napływa z północy również rzadko, ma niską wilgotność i powoduje spadek temperatury powietrza.

Analizując ukształtowanie terenu gminy, zidentyfikowano obszary o dość korzystnych warunkach rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń powietrza oraz te z predyspozycjami do zastoisk smogowych. Do pierwszej grupy zalicza się dobrze przewietrzane wierzchowiny i wyższe części stoków garbów pogórskich i wzniesień. Znacznie mniej korzystnie przedstawia się sytuacja w dnach dolin, gdzie osłonięcie wzniesieniami terenu sprzyja powstawaniu niskich inwersji, które utrudniają odpływ do wyższych warstw atmosfery zanieczyszczeń emitowanych z tzw. niskich źródeł emisji, jak kominy domów mieszkalnych czy silniki pojazdów samochodowych.

Dla oceny przydatności fizjograficznej terenów najistotniejsze są warunki topoklimatyczne, na które wpływ mają: ukształtowanie terenu, własności termiczne podłoża, pokrycie szatą roślinną, zagospodarowanie terenu. Analizując uwarunkowania topoklimatyczne, w obrębie gminy wyróżnić można następujące tereny:

- tereny bardzo korzystne – charakteryzujące się mezoklimatem stoków i grzbietów na wysokościach od 40-80 do 200-300 m nad dnami dolin (odpowiednik tzw. „cieplej strefy na stoku”), o wyższych od 2-3 średnich minimalnych temperaturach roku i dłuższym o około 2 miesiące okresie bezprzymrozkowym w stosunku do den dolin, pozostających najczęściej poza zasięgiem mgieł

radialnych, o łagodnych dobowych wahanach temperatury i wilgotności powietrza, dobrej lub bardzo dobrej naturalnej wentylacji i dobrych lub bardzo dobrych warunkach areosanitarnych.

- tereny korzystne – mezoklimat wysoczyzn, położonych wyżej niż 40 m ponad dnami dolin, o warunkach korzystnych, poza zasięgiem mgieł radiacyjnych i niskich inwersji termicznych, o dłuższym o około 20 dni okresie bezprzymrozkowym i wyższych o około 10°C średnich rocznych temperaturach minimalnych niż w dnach dolinnych. Wentylacja naturalna umiarkowana, warunki aerosanitarne dobre.

- tereny niekorzystne – mezoklimat den dolinnych, o krótkim okresie bezprzymrozkowym o dużych wahanach temperatury i wilgotności powietrza w czasie doby (w dzień - silnie przegrzewanych i wysuszonych, w nocy – bardzo wilgotnych i silnie wychładzanych), położonych w zasięgu inwersji temperatury i wilgotności powietrza, stanowiących przeważnie zastoisko chłodnego powietrza ze względu na słabą wentylację, warunki areosanitarne bardzo niekorzystne.

Oceny jakości powietrza odnoszone są do jednostek terytorialnych, nazywanych strefami. Obszar należy do strefy „podkarpackiej”. Roczna ocena została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2024 roku na stałych stacjach monitoringu.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na:

- ochronę zdrowia ludzi,
- ochronę roślin.

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, uwzględnia się następujące zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃.

Strefy zalicza się do określonej klasy (A, C), w oparciu o ocenę poziomu wymienionych wyżej substancji w powietrzu. Określa się jedną klasę strefy ze względu na ochronę zdrowia i jedną klasę ze względu na ochronę roślin.

Kryteria zaliczenia strefy do określonej klasy:

- **Klasa strefy A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego/docelowego
- **Klasa strefy C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego/docelowego

Poniższe tabele przedstawiają wynikowe klasy jakości powietrza w strefie podkarpackiej w roku 2024 dla kryterium ochrony zdrowia i roślin.

Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza

	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia ludzi											
zanieczyszczenia	SO ₂ ,	NO ₂	CO	C ₆ H ₆ ,	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP
klasa	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C
	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin											
zanieczyszczenia	SO ₂ ,				NO _x				O ₃			
klasa	A				A				A			

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim w 2024 r. GIOŚ.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie podkarpackim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział mają emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma ich napływ z obszaru Polski oraz Europy. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są instalacje domów ogrzewanych indywidualnie oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa podkarpackiego, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganicznej lub emitowanej poprzez niskie emitery mogą również bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w sąsiedztwie (Roczna ocena 2024).

Gmina Roźwienica nie zalicza się do gmin o zidentyfikowanych problemach z jakością powietrza. Źródła zanieczyszczeń powietrza znajdują się przede wszystkim poza granicami gminy. Głównym zagrożeniem jakości powietrza w obrębie gminy jest tzw. niska emisja powierzchniowa z taki źródeł jak węglowe piece domowe i kotłownie, emitujące głównie tlenki węgla, siarki i pyły. Spala się w nich węgiel, zazwyczaj, niskiej jakości z dużą zawartością siarki i substancji lotnych. Częstym procederem jest palenie w piecach tworzyw sztucznych, w wyniku, czego do powietrza emitowane są dioksyny. Emisja niska na terenie gminy jest problemem również ze względu na brak urządzeń ochrony powietrza w lokalnych systemach grzewczych i piecach domowych. W przypadku emisji związanej z mieszkalnictwem jednorodzinnym zwłaszcza przy zwartej zabudowie, zanieczyszczenia uwalniane na niewielkich wysokościach często pozostają i kumulują się w otoczeniu źródła emisji, stając się poważnym problemem ekologicznym i zdrowotnym lokalnej społeczności. Wielkość zanieczyszczeń uzależniona jest przede wszystkim od warunków atmosferycznych (temperatury) i jakości opału. W okresie wiosenno-letnim jest ona niższa, a w okresie jesienno-zimowym znacznie wyższa.

Emisja komunikacyjna, ze względu na sposób rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń (niskie źródła emisji) jest najbardziej uciążliwa w najbliższym otoczeniu drogi. W wyniku spalania paliw w środkach mobilnych, do środowiska dostają się zanieczyszczenia gazowe, głównie: tlenek węgla, tlenki azotu, dwutlenek węgla i węglowodory. Emitowane są także pyły na skutek ścierania się opon, hamulców i nawierzchni drogowej, które zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu itp. Na obszarze gminy największe zanieczyszczenia komunikacyjne występują na terenach przylegających do dróg wojewódzkich oraz autostrady A4, graniczącej od północy z terenem gminy.

Na kierunek rozprzestrzeniania zanieczyszczeń od poruszających się po drogach samochodów ma największy wpływ aktualnie panujący kierunek wiatru. W związku ze wzrostem liczby samochodów poruszających się po drogach publicznych, może wzrastać zanieczyszczenie powietrza węglowodorami, tlenkami węgla, tlenkami azotu i pyłem.

Zanieczyszczenia ze źródeł punktowych, znajdujących się w obrębie gminy, odgrywają mniejszą rolę w kształtowaniu jakości powietrza.

Generalnie należy stwierdzić, że gmina Roźwienica charakteryzuje się dosyć dobrą jakością powietrza a głównym problemem jest oddziaływanie emisji spoza terenu gminy.

2.8 Gleby

W ekosystemach lądowych, zarówno naturalnych, jak i ukształtowanych przez człowieka, gleba jest ogniwem łączącym podłoże geologiczne i ożywioną część ekosystemu. Wiele podstawowych właściwości gleba dziedziczy od skały macierzystej, z której się wytworzyła, ale tempo i kierunek procesów glebotwórczych, a także ekologiczna i użytkowa wartość gleby zależą od wielu innych, równocześnie działających czynników środowiskowych: klimatu, stosunków wodnych, ukształtowania terenu, pokrywającej roślinności oraz działalności człowieka.

Czynnikiem glebotwórczym, który w gminie najsilniej wpływa na zróżnicowanie pokrywy glebowej, jest budowa geologiczna powierzchniowej warstwy litosfery. Gmina Rożwienica charakteryzuje się glebami wytworzonymi z lessów. Są to gleby o korzystnych właściwościach fizykochemicznych, pozwalających na uprawę wszystkich gatunków roślin. Są to jedne z lepszych gleb jakie zlokalizowane są na terenie województwa podkarpackiego. Użytki zielone położone w dolinach rzek, są najczęściej użytkami dobrymi i bardzo dobrymi. W południowej części gminy dominują gleby fliszowe.

Struktura użytków rolnych na terenie gminy Rożwienica jest zróżnicowana pod względem jakości gleb. Gleby najwyższych klas bonitacyjnych I-III zajmują na terenie gminy Rożwienica 3 919,26 ha, co stanowi ok. 55,4% powierzchni całej gminy.

2.9 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna

Przyrodnicze komponenty środowiska abiotycznego (biotop) i ich zróżnicowanie przestrzenne, decydują o naturalnej szacie roślinnej i faunie, które tworzą biocenozy zróżnicowane gatunkowo, a tym samym odzwierciedlają bioróżnorodność gatunkową i ekosystemową. Różnorodność biologiczna w krajobrazie jest zjawiskiem bardzo złożonym, gdyż obejmuje zarówno różnorodność genetyczną, gatunkową jak i różnorodność ekosystemów.

Według geobotanicznego podziału Matuszkiewicza, obszar gminy leży w:

Prowincji: Środkowoeuropejskiej

Podprowincji: Południowobałtyckiej

Dziale: Wyżyn Południowopolskich

Krainie: Kotliny Sandomierskiej

Okręgu: Przemysko-Rzeszowski

Podokręgu: **Przeworskim**

Prowincji: Karpackiej

1. Dziale: Wschodniokarpackim

Krainie: Karpat Wschodnich

Okręgu: Pogórza Strzyżowsko-Dynowsko-Przemyskiego

Podokręgu: **Nienadowskim**

Według podziału Szefera i Pawłowskiego, obszar gminy leży w obrębie następujących jednostek geobotanicznych:

Państwo: Holarktyka

Obszar:	Eurosyberyjski
Prowincja:	Niżowo-wyżynna środkowoeuropejska
Dział:	Bałtycki
Poddział:	Pas Kotlin Podgórskich
Kraina:	Kotlina Sandomierska
Okręg:	Puszczy Sandomierskiej
Prowincja:	Środkowoeuropejska
Podprowincja:	Górska
Dział:	Karpacki
Poddział:	Karpaty Wschodnie
Okręg:	Karpat Lesiste
Podokręg:	Pogórze Przemyskie

Poszczególne jednostki geobotaniczne odznaczają się swoistym przestrzennym układem roślinności, wynikającym ze zróżnicowania rzeźby, budowy geologicznej i stosunków hydrologicznych.

Pierwotne przestrzenne rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w pełni odzwierciedlało naturalny układ pomiędzy warunkami glebowo-klimatycznymi a roślinnością występującą w danym obszarze gminy.

Potencjalną roślinność naturalną obszaru gminy stanowiły przede wszystkim eutroficzne lasy liściaste, głównie grąd subkontynentalny odmiana małopolska forma wyżynna a w obszarach wyżej położonych grąd subkontynentalny odmiana małopolska forma podgórska *Tilio-Carpinetum*. W dolinach rzecznych jest to głównie niżowy łęg wiązowo-dębowy *Ficario-Ulmetum*.

Współczesny stan roślinności jest zależny w równym niemal stopniu od czynników ekologicznych jak i od prowadzonej od wieków działalności człowieka. Naturalne zbiorowiska leśne zostały zastąpione przez łąki, uprawy rolne, sady i ogrody przydomowe, co spowodowało wyniszczenie zbiorowisk pierwotnych albo daleko idącą ich degradację. We współczesnej strukturze przestrzennej fitocenoz dominują zbiorowiska synantropijne, związane z gruntami ornymi (segatelne) i terenami zabudowy (ruderalne). Najcenniejszymi składnikami szaty roślinnej są pozostałości ekosystemów leśnych i wtórnie ukształtowane zespoły łąk kośnych i pastwisk.

2.10 Walory krajobrazowe i kulturowe

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z dnia 10 czerwca 2015 r.), wprowadziła do definicję krajobrazu jako postrzeganej przez ludzi przestrzeni, zawierającej elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowanej w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Zmieniona powyższą ustawą, ustawa o ochronie przyrody określa także pojęcie walorów krajobrazowych jako wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka.

Poza nielicznymi rejonami gminy o charakterze podgórskim, oznaczającymi się wysokimi walorami widokowymi, krajobraz kulturowy został mocno przekształcony przez człowieka. Zmiany te zachodzą od początków ludzkiej działalności na tych terenach a znacząco przyspieszyły w okresie średniowiecza, kiedy istniejące w przeszłości puszcze zostały wycięte a na ich miejsce powstały pola uprawne (Klimek 2006). Zmiana sposobu użytkowania terenu wpłynęła również częściowo na powstanie nowych form rzeźby w wyniku zwiększonej denudacji. Ukształtowanie terenu gminy, zarówno w jej części południowej ale również północnej, pozwala na perspektywiczny wgląd w dalekie plany. Kępy zadrzewień występujące lokalnie wśród łagodnych wzniesień północnej części gminy, podnoszą zróżnicowanie krajobrazu a tym samym jego ocenę. W południowej części gminy mamy do czynienia ze znaczącym zróżnicowaniem rzeźby i szaty roślinnej co również ma wpływ na pozytywną ocenę walorów krajobrazowych.

Audytu Krajobrazowego Województwa Podkarpackiego przyjęty został uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r. Stosując typologię, opracowaną dla potrzeb przeprowadzania audytu krajobrazowego województw, w obrębie gminy Rożwienica wyróżniono następujące krajobrazy:

- a)** krajobrazy przyrodnicze – kulturowo użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka. Na terenie gminy Rożwienica zidentyfikowano następujący typy i podtypy krajobrazów:

Typ 2. Bagienne-łaskowe głównie bezleśne:

- podtyp 2a: Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk

Dominują płaskie lub słabo faliste tereny charakteryzujące się łąkami, które są użytkowane w sposób ekstensywny – czyli nisko intensywny, nieinwazyjny dla środowiska. Pokrycie roślinne obejmuje: łąki użytkowane pastewnie lub koszone sezonowo, występują liczne gatunki traw i roślin łąkowych o wysokiej wartości ekologicznej oraz elementy bagienne. Tereny te zapewniają istotne funkcje przyrodnicze: retencja wody, siedliska dla ptactwa wodno-błotnego, owadów i innych organizmów, wpływają na mikroklimat i bioróżnorodność

kod krajobrazu: 18-512.52-23

Typ 3. Leśne:

- podtyp 3b: Z przewagą siedlisk lasowych

Tło krajobrazowe tworzą lasy, które zajmują przeważającą część obszaru. W tym typie występuje niewielka ilość pól oraz sporadycznie rozmieszczona zabudowa, co podkreśla naturalny charakter terenu. Kompleksy leśne przyczyniają się do bogactwa bioróżnorodności w gminie, stanowiąc ważne siedliska dla wielu gatunków zwierząt oraz pełniąc istotne funkcje ekologiczne. Dodatkowo, tereny te sprzyjają różnorodnym aktywnościom na świeżym powietrzu.

kod krajobrazu: 18-512.52-16

kod krajobrazu: 18-513.64-03

- b) krajobrazy przyrodniczo-kulturowe kształtują się w wyniku współdziałania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Na terenie gminy Roźwienica zidentyfikowano następujące typy i podtypy krajobrazów:

Typ 6: Wiejskie (rolnicze):

- podtyp 6c: Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola.

Tłem krajobrazowym są grunty wykorzystywane rolniczo obecnie (grunty orne, łąki i pastwiska) lub w niedalekiej przeszłości (ugory i odłogi). Poszczególne pola mogą być różnej wielkości, ale ilościowo dominują działki ułożone mozaikowo (szachownica pól) o kształcie zbliżonym do prostokąta i powierzchni najczęściej poniżej 5 ha. Udział innych form pokrycia terenu (lasy, nieużytki bagienne i inne poza terenami zabudowanymi) może być bardzo zmienny.

kod krajobrazu: 18-512.52-01,

kod krajobrazu: 18-513.64-04

- podtyp 6d. z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących pola średniej wielkości.

Tłem krajobrazowym są grunty wykorzystywane rolniczo obecnie (grunty orne, łąki i pastwiska) lub w niedalekiej przeszłości (ugory i odłogi). Poszczególne pola mogą być różnej wielkości, ale ilościowo dominują działki ułożone mozaikowo („szachownica pól”) o kształcie zbliżonym do prostokąta i powierzchni najczęściej powyżej 5 ha i poniżej 30 ha. Udział innych form pokrycia terenu (lasy, nieużytki bagienne i inne poza terenami zabudowanymi) może być bardzo zmienny.

kod krajobrazu: 18-512.52-17

- podtyp 6g: Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim.

Tłem krajobrazowym jest wyodrębniona z otoczenia intensywna i zwarta zabudowa o charakterze wiejskim, o układzie siedliska wraz z ogrodami przydomowymi, otoczona funkcjonującymi obszarami polnymi.

kod krajobrazu: 18-512.52-29

kod krajobrazu: 18-512.52-32

W Audycie Krajobrazowym Województwa Podkarpackiego, na terenie gminy Roźwienica nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych.

Zasoby kulturowe stanowią świadectwo historii i tradycji terenu. Początki osadnictwa w tym rejonie sięgają czasów przedhistorycznych.

W gminie Roźwienica najważniejszymi obiektami stanowiącymi dziedzictwo kultury są:

- Obiekty wpisane do rejestru zabytków,
- Stanowiska archeologiczne.
- Obiekty zabytkowe wg. ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyśle.

Tab. 3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU	DATA WPISU
1	2	3	4	5
1	Więckowice	Zespół dworsko-parkowy	A-459	12.08.1991
2	Węgierka	Cerkiew grecko-katolicka p.w. św. Paraskewy	A-286	09.03.2008
3	Tyniowice	Zespół dworski	A-156	26.08.1986
4	Rudołowice	Zespół dworski	A-192	14.01.1987
5	Roźwienica	Zespół dworski	A-40	20.02.1986
6	Rudołowice	Dzwonnica	A-769	21.06.1994
7	Rudołowice	Kościół rzymsko-katolicki	25/ZW	20.11.1948
8	Tyniowice	Cerkiew grecko-katolicka	A-290	11.04.1988

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyśle

Tab. 4. Zabytki archeologiczne z rejestru zabytków z terenu gminy Roźwienica.

lp	sołectwo	Nr obszaru AZP	numer stanowiska na obszarze	Typ stanowiska	Okres historyczny	ozn. na mapie
1.	Bystrowice	105-82	2	Ślad osadnictwa	Kultura cer. sznur.	
2.	Bystrowice	105-82	17	Ślad osadnictwa	prahistoria	
3.	Bystrowice	105-82	18	p. osada śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	
4.	Bystrowice	105-82	19	p. osadnictwo	średniowiecze	
5.	Bystrowice	105-82	20	p. osadnictwo osada śląd osadnictwa p. osadnictwo	Neolit Wczesny brąz wczesne średniowiecze średniowiecze	
6.	Bystrowice	105-82	21	Osada p. osadnictwo	Późne średniowiecze prahistoria	
7.	Bystrowice	105-82	22	p. osadnictwo śląd osadnictwa	Późny rzymski średniowiecze	
8.	Cząstkowice	105-81	16	cmentarzysko	Głównie okres wpływów rzymskich	Wpisane do rejestru zabytków A-589
9.	Cząstkowice	105-81	65	Ślad osadnictwa	Okres wpływów rzymskich	
10.	Cząstkowice	105-81	12	Ślad osadnictwa Osada Ślad osadnictwa	Neolit Epoka brązu Okres wczesnośredniowieczny	
11.	Cząstkowice	105-81	13	Ślad osadnictwa	Okres prahistoryczny Okres wczesnośredniowieczny Okres późnośredniowieczny	
12.	Cząstkowice	105-81	14	Ślad osadnictwa	Okres średniowieczny Okres nowożytny	
13.	Cząstkowice	105-81	15	osada	Okres prahistoryczny Okres wczesnośredniowieczny Okres późnośredniowieczny	
14.	Cząstkowice	105-81	33	Ślad osadnictwa Osada Ślad osadnictwa	Neolit Epoka brązu Okres wpływów rzymskich Okres wczesnośredniowieczny	
15.	Cząstkowice	105-81	60	Ślad osadnictwa	Okres prahistoryczny Okres późnośredniowieczny	
16.	Czudołowice	105-81	24	skarb	Okres średniowieczny	
17.	Czudołowice	105-81	25	Ślad osadnictwa	Okres prahistorii Okres średniowieczny	
18.	Czudołowice	105-81	26	Ślad osadnictwa	Okres prahistorii Okres średniowieczny	
19.	Czudołowice	105-81	27	Ślad osadnictwa	Okres późnośredniowieczny	

20.	Czudolowice	105-81	28	Ślad osadnictwa Osada Ślad osadnictwa	Neolit Epoka brązu Okres wpływów rzymskich Okres wczesnośredniowieczny Okres późnośredniowieczny	Wpisane do rejestru zabytków A-836
21.	Czudolowice	105-81	32	Ślad osadnictwa	Okres późnośredniowieczny	
22.	Roźwienica	104-82	116	Ślad osadnictwa	pradziejowa nieokreślona	
23.	Roźwienica	104-82	117	osada	neolit pradziejowe nieokreślone	
24.	Roźwienica	104-82	118	Ślad osadnictwa	neolit pradziejowe nieokreślone	
25.	Roźwienica	104-82	119	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze	
26.	Roźwienica	104-82	120	osada	Wczesny neolit	
27.	Roźwienica	104-82	121	Ślad osadnictwa	neolit	
28.	Roźwienica	104-82	122	Ślad osadnictwa	II okr. epoki brązu	
29.	Roźwienica	105-82	31	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze prahistoria	
30.	Roźwienica	105-82	32	Ślad osadnictwa	Późne rzymskie prahistoria	
31.	Roźwienica	105-82	33	p. osadnictwo	Neolit Wczesny brąz Kultura przeworska	
32.	Roźwienica	105-82	34	Ślad osadnictwa p. osadnictwo	prahistoria	
33.	Roźwienica	105-82	35	Ślad osadnictwa	średniowiecze neolit	
34.	Roźwienica	105-82	36	p. osadnictwo	neolit prahistoria	
35.	Roźwienica	105-82	37	osada Ślad osadnictwa	średniowiecze prahistoria	
36.	Roźwienica	105-82	38	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze	
37.	Roźwienica	105-82	39	osada	Wczesne średniowiecze	
38.	Roźwienica	105-82	40	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze prahistoria	
39.	Roźwienica	105-82	41	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze	
40.	Roźwienica	105-82	42	p. osadnictwo ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa	Neolit Wczesne średniowiecze Średniowiecze prahistoria	
41.	Roźwienica	105-82	43	ślad osadnictwa p. osadnictwo	Epoka kamienia Neolit prahistoria	
42.	Roźwienica	105-82	44	Ślad osadnictwa	neolit	
43.	Roźwienica	105-82	45	Ślad osadnictwa p. osadnictwo	brąz prahistoria	
44.	Rudołowice	105-82	3	Ślad osadnictwa	?	100-200 m na południe od kościoła (piwnica domu)
45.	Rudołowice	105-82	46	p. osadnictwo	Okres wpływów rzymskich	
46.	Rudołowice	105-82	47	p. osadnictwo ślad osadnictwa	neolit	
47.	Rudołowice	105-82	48	p. osadnictwo	okres wpływów rzymskich	
48.	Rudołowice	105-82	49	Ślad osadnictwa p. osadnictwo	Wczesne średniowiecze prahistoria	
49.	Rudołowice	105-82	50	p. osadnictwo	prahistoria	
50.	Rudołowice	105-82	51	p. osadnictwo	Wczesne średniowiecze prahistoria	
51.	Rudołowice	105-82	52	osada p. osadnictwo	średniowiecze prahistoria	
52.	Rudołowice	105-82	53	p. osadnictwo osada	Późne rzymskie Wczesne średniowiecze	
53.	Rudołowice	105-82	54	p. osadnictwo	neolit	
54.	Rudołowice	105-82	55	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia Neolit wczesne średniowiecze	
55.	Rudołowice	105-82	56	osada p. osadnictwo	średniowiecze prahistoria	

56.	Rudołowice	105-82	57	osada p. osadnictwo	Wczesne średniowiecze prahistoria	
57.	Tyniowice	105-82	9	p. osadnictwo	okres wpływów rzymskich	
58.	Tyniowice	105-82	10	Ślad osadnictwa p. osadnictwo	Neolit Wczesne średniowiecze prahistoria	
59.	Tyniowice	106-81	38	p. osada śląd osadnictwa	Okres wpływów rzymskich wczesne średniowiecze	
60.	Tyniowice	106-81	39	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	
61.	Węgierka	107-81	51	Kopiec lub kopce	nieokreślone	Nie oznaczone na mapie – brak w terenach i brak lokalizacji w dokumentac h WZK
62.	Węgierka	107-82	52	kopiec	nieokreślone	
63.	Węgierka	107-82	54	Ślad osadnictwa	neolit	
64.	Węgierka	107-82	55	kopiec	nieokreślone	
65.	Węgierka	106-81	40	śląd osadnictwa	Okres prahistoryczny /wpływów rzymskich?/	
66.	Węgierka	106-81	41	Osada śląd osadnictwa	Neolit Epoka brązu Okres wpływów rzymskich	
67.	Węgierka	106-81	42	osada	Neolit Epoka brązu Okres późnośredniowieczny	
68.	Węgierka	106-81	43	śląd osadnictwa	Epoka brązu ?	
69.	Węgierka	106-81	44	śląd osadnictwa	Okres późnośredniowieczny	
70.	Węgierka /Borowiec/	106-81	45	śląd osadnictwa	neolit	
71.	Węgierka	106-81	46	śląd osadnictwa	neolit	
72.	Węgierka	106-81	47	śląd osadnictwa	neolit	
73.	Węgierka	106-81	49	śląd osadnictwa	Epoka brązu ?	
74.	Węgierka	106-81	50	śląd osadnictwa	Epoka kamienia	
75.	Węgierka	106-81	51	śląd osadnictwa	Epoka kamienia Okres prahistoryczny	
76.	Węgierka	106-81	52	śląd osadnictwa	Okres prahistoryczny	
77.	Węgierka	106-81	53	śląd osadnictwa	Epoka kamienia	
78.	Węgierka	106-81	54	śląd osadnictwa	Epoka kamienia neolit	
79.	Węgierka	106-81	55	Osada śląd osadnictwa	Epoka brązu Okres nowożytny	
80.	Węgierka	106-81	56	osada	Epoka brązu	
81.	Węgierka	106-81	59	skarb ?	Okres wpływów rzymskich	
82.	Węgierka	106-81	60	-	Neolit ?	
83.	Węgierka	106-81	61	śląd osadnictwa	neolit	
84.	Węgierka	106-81	62	śląd osadnictwa	neolit	
85.	Więckowice	105-82	6	osada	średniowiecze	
86.	Więckowice	105-82	11	osada	Wczesne średniowiecze	
87.	Więckowice	105-82	12	p. osadnictwo osada	Późny rzymski średniowiecze	
88.	Więckowice	105-82	13	Ślad osadnictwa Osada Ślad osadnictwa	Epoka kamienia Średniowiecze prahistoria	
89.	Więckowice	105-82	14	Ślad osadnictwa	Średniowiecze Prahistoria	
90.	Więckowice	105-82	15	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze Średniowiecze prahistoria	
91.	Więckowice	105-82	16	Ślad osadnictwa	Wczesny brąz	
92.	Wola Roźwienicka	104-82	8	osada	Neolit	
93.	Wola Roźwienicka	104-82	9	Ślad osadnictwa	Pradziejowa nieokreślona Wczesne średniowiecze	
94.	Wola Roźwienicka	104-82	10	Ślad osadnictwa	Wczesne średniowiecze	
95.	Wola Roźwienicka	104-82	11	Ślad osadnictwa	Epoka brązu HaD	

					Okres wpływów rzymskich Wczesne średniowiecze	
96.	Wola Rożwienicka	104-82	12	Ślad osadnictwa osada	Epoka brązu Okres wpływów rzymskich	
97.	Wola Rożwienicka	105-82	4	Ślad osadnictwa p. osadnictwo	Wczesne średniowiecze prahistoria	
98.	Wola Rożwienicka	105-82	5	p. osadnictwo	okres wpływów rzymskich	
99.	Wola Rożwienicka	105-82	23	p. osadnictwo śląd osadnictwa	Neolit ?	
100.	Wola Rożwienicka	105-82	24	p. osadnictwo	Kultura przeworska	
101.	Wola Rożwienicka	105-82	25	p. osadnictwo	prahistoria	
102.	Wola Rożwienicka	105-82	26	Ślad osadnictwa	Neolit Późne średniowiecze prahistoria	
103.	Wola Rożwienicka	105-82	27	p. osadnictwo	prahistoria	
104.	Wola Rożwienicka	105-82	28	p. osadnictwo	prahistoria	
105.	Wola Rożwienicka	105-82	29	p. osadnictwo śląd osadnictwa	Średniowiecze prahistoria	
106.	Wola Rożwienicka	105-82	30	Ślad osadnictwa p. osadnictwo śląd osadnictwa	Epoka kamienia Neolit średniowiecze	
107.	Wola Węgierska	107-81	46	Osada	neolit	
108.	Wola Węgierska	107-81	47	Ślad osadnictwa	neolit	
109.	Wola Węgierska	107-81	48	kopiec	nieokreślone	
110.	Wola Węgierska	107-81	49	kopiec	nieokreślone	
111.	Wola Węgierska	107-81	50	kopiec	nieokreślone	

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyśle – cytowane za Opracowaniem Ekofizjograficznym 12.2024 r.

2.11 Hałas, vibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Działalność człowieka powoduje istotne zmiany w tzw. klimacie akustycznym. Jako hałas, według przepisów, rozumiemy każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Podstawą prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, art. 112 stwierdza: „ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany, zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska”.

Głównym stałym źródłem hałasu w środowisku na obszarze gminy Rożwienica są drogi wojewódzkie nr 880 i 881. Ponadto do zanieczyszczeń akustycznych przyczynia się ruch samochodowy na pozostałych, mniejszych drogach gminnych oraz hałas z sąsiadującej z gminą od północy autostrady A4. Na terenie gminy brak jest większych obiektów przemysłowych emitujących hałas w stopniu stanowiącym istotne zagrożenie dla środowiska. Lokalne uciążliwości stwarzają drobniejsze źródła gospodarcze. W ostatnich latach nasilił się problem uciążliwości akustycznych związanych z funkcjonowaniem działalności usługowej. Dominującym źródłem hałasu są tu najczęściej urządzenia klimatyzacyjno-wentylacyjne zamontowane na zewnątrz budynku, pracujące

w cyklu automatycznym, często całodobowo. Praca klimatyzatorów może nie jest zbyt głośna, jednak towarzyszy jej ciągły, jednostajny szum, który z pewnością może być uciążliwy.

Do zanieczyszczeń akustycznych na przedmiotowym obszarze przyczyniają się również maszyny i urządzenia rolnicze, które stanowią lokalne, sezonowe źródła hałasu o natężeniu zwiększającym się w określonych porach roku, głównie latem.

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest naturalnym elementem natury i zawsze istniało w środowisku ziemskim. Jednak od początku XX wieku, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, nieustannie rozwijającymi się technologiami bezprzewodowymi, a także zmianami w stylu pracy i zachowaniach społecznych, środowisko coraz bardziej poddawane jest działaniu pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez sztuczne źródła. Obecnie człowiek pozostaje w nieprzerwanej ekspozycji na oddziaływanie pól elektromagnetycznych o różnych częstotliwościach, pochodzących od wszelkiego rodzaju urządzeń i instalacji wykorzystywanych w przemyśle, jak i tych powszechnie używanych przez człowieka. Do najważniejszych sztucznych źródeł promieniowania w środowisku zaliczyć należy przede wszystkim: stacje i linie energetyczne, nadajniki radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych, zostały określone w rozporządzeniu Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wg danych za 2024 rok, na terenie województwa podkarpackiego, nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

2.12 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych

Ochrona przyrody w rozumieniu ustawy polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Głównym celem Obszarów Chronionego Krajobrazu jest ochrona terenów o podstawowym znaczeniu dla kształtowania równowagi ekologicznej, zachowanie różnorodności świata przyrody i jego bogactwa, zabezpieczenie obszarów o aktualnym i potencjalnym znaczeniu dla wypoczynku,

ochrona charakterystycznych cech rodzimego krajobrazu. Obszary te stanowią ważne drogi wymiany informacji genetycznej niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Obszar, jako jeden z elementów regionalnego systemu wielkoobszarowych form ochrony przyrody, położony jest w południowo - wschodniej części województwa podkarpackiego. Znaczną powierzchnię obszaru porastają lasy liściaste i mieszane o wysokim stopniu naturalności. Na terenie tym zaznacza się wyraźnie rusztowy układ dolin rzecznych i lesistych grzbietów górskich, charakterystycznych dla Karpat Wschodnich. Szczególnie urokliwa jest dolina Sanu.

Teren Obszaru stwarza doskonałe warunki do bytowania wielu gatunków zwierząt. Do najciekawszych gadów należy żmija zygzakowata; ptaków - jastrzęb, myszołów, trzmiełojad i bocian czarny; ssaków: gronostaj, kuna leśna.

Na terenie gminy Rożwienica znajduje się fragment północnego skraju OCHK, obejmując całą pogórską jej część (Węgierka i Wola Węgierka). Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie gminy ma charakter leśny.

Obszar chronionego krajobrazu w gminie Rożwienica zajmują 915,8 ha, co stanowi 13,3% całej powierzchni gminy. Zagospodarowanie ich powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych.

Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyśle Nr XX/148/87 z dnia 25 czerwca 1987 r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 8 poz. 92). Obowiązującym dokumentem określającym jego powierzchnię, granice oraz obowiązujące zakazy i nakazy jest aktualnie uchwała nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu.

Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

Na terenie Obszaru zakazuje się:

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
2. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek: Wiar, San, Mlecza Wschodnia, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1a, 1b, 1c, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych

- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Obszary Natura 2000

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoja Przemyska” - (kod PLH 180012) obejmuje jedyny w Polsce fragment najbardziej wysuniętych na zachód pogórzy Karpat Wschodnich - Pogórza Przemyskiego i niewielkiej części Pogórza Dynowskiego. Obszar o charakterystycznym, rusztowym układzie grzbietów górskich, poprzecinanych równoleżnikowymi dolinami Sanu i Wiaru.

Leśne zbiorowiska roślinne stanowią zdecydowaną większość tego obszaru. Znaczna ich część to lasy zróżnicowane pod względem gatunkowym o zróżnicowanej budowie pionowej i różnorodnej strukturze przestrzennej. Duży udział stanowią także lasy w różnym stopniu zniekształcone. Głównie są to drzewostany na gruntach użytkowanych w przeszłości rolniczo, będące efektem powojennej akcji zalesień oraz lasy powstałe w wyniku planowego zakładania upraw leśnych lub w wyniku sukcesji na gruntach prywatnych, które pełnią rolę przedplonu. Lasy porastające grunty porolne stanowią około 30% powierzchni drzewostanów w tym obszarze. Największą powierzchnię zajmują drzewostany w IV klasie wieku (61-80 lat) pokrywające około 34% powierzchni, znaczny udział mają także lasy w VI klasie wieku (101-120 lat) porastające około 16% powierzchni.

Tereny leśne Pogórza Przemyskiego to ważna ostoja fauny puszczańskiej z licznymi dużymi drapieżnikami: wilkiem *Canis lupus*, rysiemy *Lynx lynx* oraz niedźwiedziem *Ursus arctos*. Lasy to również siedlisko występowania chrząszczy takich jak: zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*, ponurek Schneidera *Boros schneiderii*, zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus* oraz biegaczy – biegacza zawadzkiego *Carabus zawadzkii* i biegacza urozmaiconego *Carabus variolosus*. Tereny nieleśne to w przeważającej części łąki świeże użytkowane ekstensywnie. Wilgotniejsze postacie łąk świeżych i ich zarastające fragmenty są siedliskiem motyli: czerwończyka nieparka *Lycena dispar*, modraszka telejusza *Phengaris telejus*, modraszka nausitousa *Phengaris nausithous* i krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*. W obszarze można też spotkać murawy kserotermiczne oraz źródła wapienne i wychodnie fliszu. Ostoja obejmuje też cenne siedliska nietoperzy, zarówno zimowe miejsca hibernacji jak i schronienia letnie mieszczące kolonie rozrodcze.

Dla Obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przemyska PLH180012.

Projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Dotyczy części obszaru położonych poza gruntami w zarządzie PGL „Lasy Państwowe”, dla których stwierdzono przesłanki określone w art. 28 ust. 11 o ochronie przyrody, uzasadniające nieobejmowanie części obszaru projektem Planu:

- Nadleśnictwo Kańczuga Plan urządzenia lasu na lata 2014 – 2023 - Decyzja Ministra Środowiska nr DLP-I-611-43/29394/14/ŁP z dnia 17 lipca 2014 r. (wraz z aneksami).

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Przedmiotami ochrony (wg. SDF) w obszarze jest

10 typów siedlisk przyrodniczych:

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków;

6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis*-*Festucion pallescentis*);

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*);

7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*;

8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*;

9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-*Fagenion*, *Galio odorati*-*Fagenion*);

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*);

9180 Jaworzyny lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio platyphyllis*-*Acerion pseudoplatani*);

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

2 gatunki roślin:

1386 Bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis*;

1381 Widłoząb zielony *Dicranum viride*.

7 gatunków ssaków:

1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*;

1352 Wilk *Canis Lupus*;

1337 Bóbr europejski *Castor fiber*;

1355 Wydra *Lutra lutra*;

1361 Ryś *Lynx lynx*;

1324 Nocek duży *Myotis myotis*;

1354 Niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*.

3 gatunki płazów:

- 1193 Kumak górski *Bombina variegata*;
- 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*;
- 2001 Traszka karpacka *Triturus montandoni*.

10 gatunków bezkręgowców:

- 1920 Ponurek Schneidera *Boros schneideri*;
- 4014 Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*;
- 4015 Biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzki*;
- 1086 Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*;
- 1074 Barczatka kataks *Eriogaster catax*;
- 6199 Krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*;
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*;
- 6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*;
- 6177 Modraszek telejus *Phengaris teleius*;
- 4026 Zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*.

4 gatunki ryb:

- 5264 Brzanka *Barbus carpathicus*;
- 1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*;
- 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*;
- 6143 Kielb Kesslera *Romanogobio kesslerii*.

W zasięgu obszaru Natura 2000 znajduje się południowo-wschodnia część gminy o powierzchni 141,1 ha co stanowi ok. 2% powierzchni gminy i równocześnie ok. 0,35% powierzchni całego Obszaru (39656,8 ha). Zdecydowana większość gatunków była stwierdzana poza granicami gminy Rożwienica.

Główne zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych w Obszarze Natura 2000 obejmują oddziaływania antropogeniczne jak: zmiana charakteru użytkowania terenu w przypadku łąk i muraw, turystyka i inne rodzaje aktywnego wypoczynku w przypadku siedlisk naskalnych oraz gatunków zwierząt, gospodarka leśna, nieuwzględniająca w wystarczającym stopniu wymogów ochrony przyrody w przypadku wielu bezkręgowców, nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa i przekształcenia koryta w przypadku kręgowców wodnych, zabudowa w korytarzach ekologicznych w przypadku chronionych ssaków.

Istotne zagrożenie wynika również z rozprzestrzeniania się ekspansywnych gatunków roślin inwazyjnych.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Pogórze Przemyskie” - (kod PLH 180001) obejmuje Pogórze Przemyskie oraz niewielkie fragmenty regionów sąsiednich: Pogórze Dynowskiego i Gór

Sanocko-Turczańskich. Krajobraz Pogórza Przemyskiego tworzą grzbiety górskie o charakterystycznym, rusztowym układzie, poprzecinane równoleżnikowo dolinami rzek i potoków. Najwyższym wzniesieniem jest Suchy Obycz (618 m n.p.m.). Grzbiety górskie są łagodnie wzniesione i niemal całkowicie zalesione. W niektórych rejonach występują wychodnie i odkrywki skalne. Największe rzeki to San, którego dolina obrzeża omawiany obszar od północy i zachodu, oraz dopływ Sanu – Wiar. W obrębie obszaru znalazły się tereny stosunkowo słabo zaludnione, co jest związane z wysiedleniem po II wojnie światowej części znajdujących się tu wsi. Liczne, stosunkowo szerokie doliny rzek i potoków, w których istniały niegdyś wsie, obecnie są w większości zdziczałe i zarastają krzewami i lasem. Lasy zajmują około 60% ogólnej powierzchni obszaru. Dominują w nich zbiorowiska buczyny karpackiej, a na niżej położonych terenach – grądy. W dolinach rzek i potoków występują lasy łęgowe oraz zbiorowiska olszynki karpackiej. W szerokiej dolinie Sanu, a także innych rzek i potoków występują większe obszary wilgotnych i suchych łąk, a także niewielkie fragmenty torfowisk przejściowych i wysokich. Na odsłoniętych zboczach wzgórz wykształciły się zbiorowiska muraw kserotermicznych.

Dla Obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pogórze Przemyskie PLB180001.

Plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie obejmuje teren obszaru z wyłączeniem gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwa Dynów, Kańczuga, Krasieczyn, Bircza, dla których plany urządzenia lasu spełniają wymogi art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w przypadku gminy Roźwienica jest to:

- Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kańczuga na lata 2014-2023 - Decyzja Ministra Środowiska nr DLP-I-611-43/29394/14/ŁP z dnia 17 lipca 2014 r.;

Wartość przyrodnicza i znaczenie

Jako przedmioty ochrony wg obowiązującego SDF (03.2022), wymienianych jest 21 gatunków ptaków oraz 12 innych z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, których aktualne populacje występujące w obszarze zostały uznane za nieznaczące. Łącznie 29 gatunków z załącznika I Dyrektywy ptasiej i 4 inne, ważne, wymienionych w pkt. 3.2 standardowego formularza danych:

A223 Włochatka *Aegolius funereus*;

A229 Zimorodek *Alcedo atthis*;

A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*;

A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (*Clanga pomarina*);

A104 Jarząbek *Bonasa bonasia*;

A215 Puchacz *Bubo bubo*;

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*;

A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*;

A122 Derkacz *Crex crex*;

A239 Dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos*;

A321 Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis*;

A320 Muchołówka mała *Ficedula parva*;
A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*;
A127 Żuraw *Grus grus*;
A022 Bączek *Ixobrychus minutus*;
A338 Gąsiorek *Lanius collurio*;
A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*;
A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*;
A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*;
A220 Puszczyk uralski *Strix uralensis*;
A307 Jarzębka *Sylvia nisoria*.

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 75. Występuje tutaj co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Gniazduje ok. 112 gatunków ptaków. W okresie lęgowym Obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, bocian czarny, dzięcioł biało-grzbiety, orlik krzykliwy, orzeł przedni, puchacz, puszczyk uralski, trzmielojad, w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, derkacz, dzięcioł czarny, gąsiorek, muchołówka białoszyja, muchołówka mała.

Pogórze Przemyskie stanowi ważną ostoję lęgową ptaków leśnych, przede wszystkim sów, dzięciołów i muchołówek. Omawiany obszar stanowi jedną z najważniejszych krajowych ostoje lęgowych bociana czarnego *Ciconia nigra* (25–35 par lęgowych, ok. 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej), orlika krzykliwego *Aquila pomarina* (30–50 par lęgowych, ok. 2% ogólnokrajowej populacji lęgowej), puszczyka uralskiego *Strix uralensis* (100–150 par lęgowych, ok. 15% ogólnokrajowej populacji lęgowej), dzięcioła biało-grzbiatego *Dendrocopos leucotos* (50–80 par lęgowych, ponad 10% ogólnokrajowej populacji lęgowej), dzięcioła trójpalczastego *Picoides tridactylus* (30–45 par lęgowych, ponad 7% ogólnokrajowej populacji lęgowej), dzięcioła zielonosiwego *Picus canus* (200–250 par lęgowych, blisko 10% ogólnokrajowej populacji lęgowej), zimorodka *Alcedo atthis* (100–200 par lęgowych, ponad 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej), muchołówki małej *Ficedula parva* (700–1000 par lęgowych, ok. 3% ogólnokrajowej populacji lęgowej), muchołówki białoszyjej *Ficedula albicollis* (1500–1800 par lęgowych, ok. 25% ogólnokrajowej populacji lęgowej) i jarzębki *Sylvia nisoria* (200–300 par lęgowych, blisko 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej). Na uwagę zasługuje także stosunkowo znaczna liczebność lokalnych populacji lęgowych jarzębka *Bonasa bonasia* (300–400 odżywiających się samców, ok. 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), trzmielojada *Pernis apivorus* (30–40 par lęgowych, ponad 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), derkacza *Crex crex* (400–450 odżywiających się samców, ok. 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), puchacza *Bubo bubo* (2–5 par lęgowych, ponad 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej), sóweczki *Glaucidium passerinum* (15–25 par lęgowych, ponad 4% ogólnokrajowej populacji lęgowej) i włośchatki *Aegolius funereus* (10–15 par lęgowych, blisko 1% ogólnokrajowej populacji lęgowej).

Najczęstszymi istniejącymi zagrożeniami są zaniechanie/brak koszenia, zarzucenie pasterstwa/brak wypasu, zabudowa rozproszona, obce gatunki inwazyjne, oraz wypalanie.

Najczęstszymi potencjalnymi zagrożeniami są intensyfikacja rolnictwa, produkcja energii słonecznej, produkcja energii wiatrowej, stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych, oraz wycinka lasu.

W zasięgu obszaru Natura 2000 znajduje się południowo-wschodnia część gminy o powierzchni 141,1 ha co stanowi ok. 2% powierzchni gminy i równocześnie ok. 0,35% powierzchni całego Obszaru (39656,8 ha).

Korytarze ekologiczne

Rozwój cywilizacyjny wiąże się z zajmowaniem nowych terenów niezbędnych do rozbudowy sieci osadniczej, wzrostem gęstości sieci infrastruktury powierzchniowej i liniowej oraz presją innych form oddziaływania człowieka na środowisko. Efektem tych procesów jest fragmentacja krajobrazu, polegająca na ciągłym dzieleniu płatów przyrodniczych barierami ekologicznymi na coraz to mniejsze części. Zanik i izolacja obszarów siedliskowych powoduje ograniczenie dyspersji, migracji i swobodnej wymiany genów wielu gatunków, co stanowi poważne zagrożenie dla bioróżnorodności. Odpowiedzią na proces fragmentacji siedlisk jest koncepcja ochrony korytarzy ekologicznych. Podstawowym zadaniem korytarzy jest zapewnienie ciągłości tras umożliwiających przemieszczanie się organizmów pomiędzy płatami siedlisk.

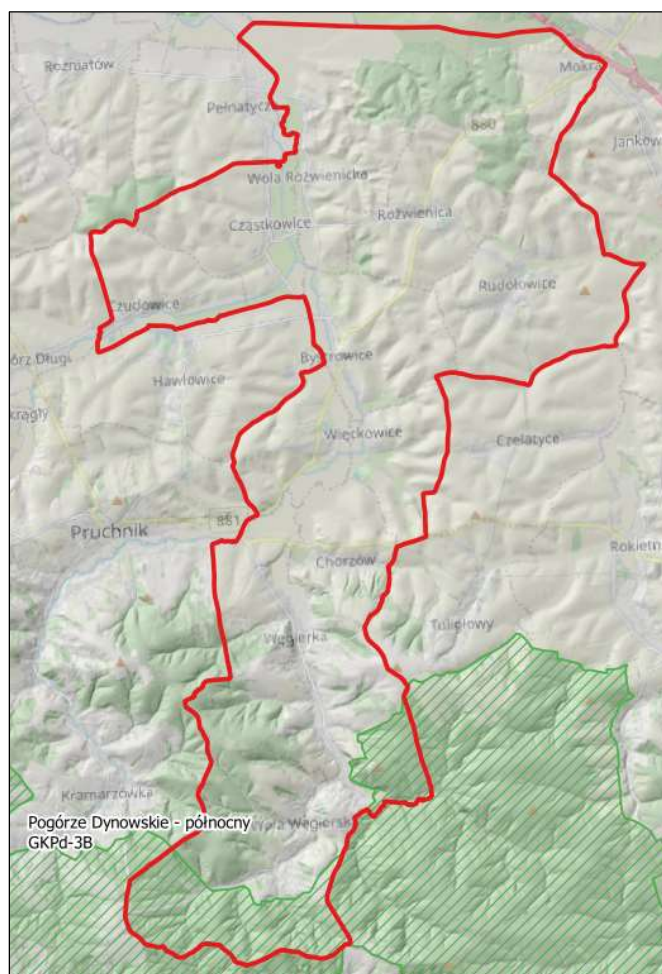
W Polsce opracowane zostały jak dotąd trzy sieci ekologiczne o charakterze ogólnokrajowym: (1) koncepcja korytarzy ekologicznych ECONET Polska, (2) koncepcja korytarzy ekologicznych zapewniających spójność sieci Natura 2000 oraz (3) projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005). Z czego żadna jak dotąd nie ma umocowania prawnego.

W połowie lat 90. XX w. w ramach realizacji projektu badawczego National Nature Plan (NNP) Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody – IUCN opracowano sieć ekologiczną ECONET-POLSKA. Przy jej wyznaczaniu wykorzystano kryteria środowiskowe (krajobrazowe) (Liro i in. 1995), zostało wytypowanych 110 korytarzy ekologicznych – 38 międzynarodowych i 72 krajowych. Przez obszar gminy według powyższego opracowania przebiega międzynarodowy korytarz ekologiczny, którym jest Dolina rzeki Dunajec. Korytarz ten tworzy połączenie pomiędzy obszarami węzłowymi w Beskidach na południu i w Niece Nidziańskiej oraz Górach Świętokrzyskich na północy, a także połączenie pomiędzy dwoma makroregionami fizycznogeograficznymi, Kotliną Sandomierską i Pogórzem Karpackim. Sieć ECONET Polska nie zyskała jednak akceptacji i umocowania prawnego. W obecnej ocenie opracowanie to jest zbyt zgeneralizowane i w niedostatecznym stopniu uwzględnia bariery ograniczające migrację organizmów w korytarzach ekologicznych (Kistowski i Pchałek 2009).

W Polsce spójna sieć korytarzy ekologicznych została opracowana w 2005 roku na zlecenie Ministra Środowiska przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży. Opracowanie nosi tytuł „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005). Podstawą ich wyznaczania była analiza środowiskowa oraz rozmieszczenia aktualnego i historycznego, a także migracji wybranych gatunków wskaźnikowych: żubra, łosia, jelenia, niedźwiedzia, wilka i rysia. Odwołano się w niej również do sieci ECONET

(Jędrzejewski 2009). Wyróżniono siedem korytarzy głównych, których rolą jest zapewnienie łączności w skali całego kraju i w skali międzynarodowej. Każdy z korytarzy głównych posiada szereg odnóg (korytarzy uzupełniających), dzięki którym łączy on wszystkie leżące w danym regionie kraju cenne obszary siedliskowe. Jest to obecnie najbardziej kompleksowa koncepcja korytarzy ekologicznych w Polsce. Wg powyższego opracowania południowa część gminy Roźwienica położona jest w obrębie korytarza południowego (KPd), który biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich. W związku z postępującą urbanizacją gminy należy spodziewać się wzmożonej presji na korytarze ekologiczne. Dużą rolę w ograniczeniu tego procesu mogą odegrać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, poprzez ustalenie w nich zapisów ograniczających ciągłą zabudowę.

Poza wyżej wspomnianym korytarzem, wyróżnić można również lokalne korytarze ekologiczne, głównie związane z ciekami.

Ryc. 7. Położenie obszaru opracowania na tle „Sieci korytarzy ekologicznych łączących obszary chronione w Polsce” [2012]

źródło: GDOŚ i opracowanie własne

Obszary chronione na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych Gleby wysokich klas bonitacyjnych

W obrębie obszaru opracowania występują gleby wysokich klas bonitacyjnych (I, II, III) podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ochrona gruntów rolnych polega na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nierolnicze, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej, rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele nierolnicze, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Zmiana przeznaczenia gruntów klas I-III na cele nierolnicze wymagała będzie uzyskania zgody ministra właściwego ds. rolnictwa i rozwoju wsi na etapie mpzp, sporządzanego w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Gleby najwyższych klas bonitacyjnych I-III zajmują na terenie gminy Rożwienica 3 919,25 ha, co stanowi ok. 55,4% powierzchni całej gminy.

Gleby organiczne

Gleby organiczne szczególnie chronione (tzn. gleby torfowe oraz murszowe) wytworzone przy udziale materii organicznej, w warunkach nadmiernego uwilgotnienia występują się na terenie gminy w czterech płatach w północnej i środkowej części. Zajmując powierzchnię 171,11 ha, co stanowi blisko 2,5% całkowitej powierzchni gminy.

Tereny leśne

Lasy ochronne

Ze względu na rolę lasów w środowisku przyrodniczym, gospodarce i życiu społecznym kraju wyróżnia się:

- a) lasy gospodarcze - jako ogólnie chronione,
- b) lasy ochronne - jako szczególnie chronione

Część lasów na terenie gminy Rożwienica pełni funkcje lasów ochronnych. Lasy ochronne znajdujące się na terenie gminy Rożwienica łącznie zajmują 988,35 ha. Warunki, jakie muszą spełniać lasy by uzyskać charakter lasów ochronnych, określają przepisy odrębne. W Nadleśnictwie Kańczuga powołane zostały one na mocy Decyzji Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Kańczuga z dnia 28 grudnia 1994 r. Zgodnie z Zarządzeniem nr 202 na terenie gminy Rożwienica wyróżnić można:

- lasy wodochronne. Ich zadaniem jest ochrona właściwości retencyjnych zlewni, utrzymanie stałego poziomu wód gruntowych, ochrona rzek i zbiorników przed zanieczyszczeniem i eutrofizacją. Stanowią również cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz zabezpieczają pulę genetyczną rodzimych gatunków drzew.

Lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w Ustawie o lasach z dnia 28 września 1991 r. w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz

szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. Warunki i tryb przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne określają przepisy odrębne.

Strefy ochronne ujęć wód

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, są ustanawiane strefy ochronne ujęć wód.

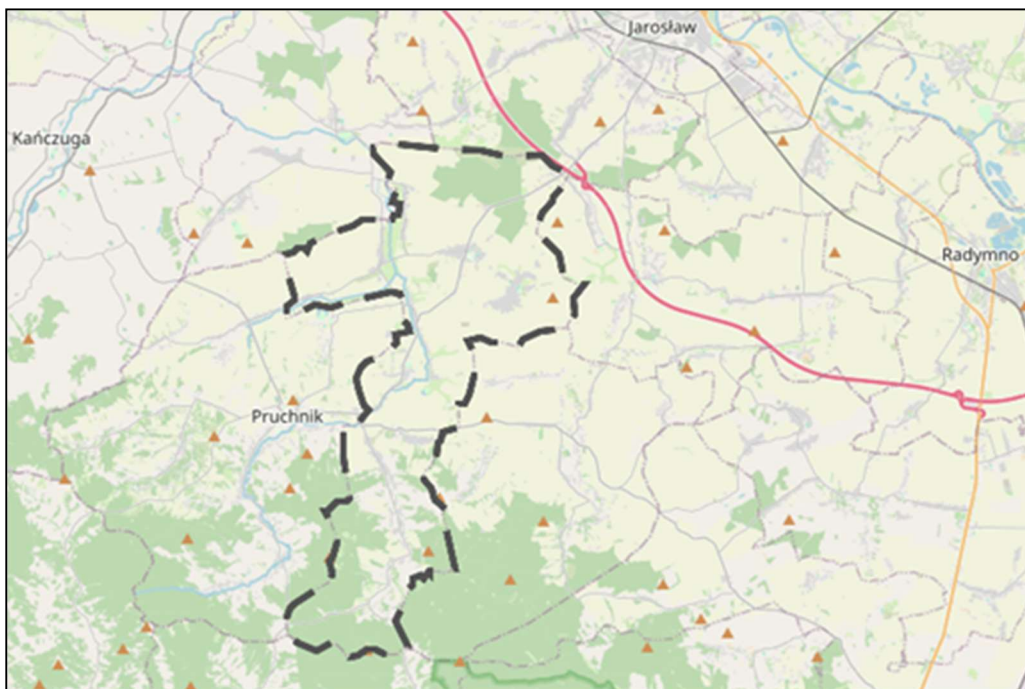
Decyzją Starosty Jarosławskiego znak: ROL.II-6223/05/2002 z dnia 07.06.2002 r., zostały ustanowione strefy ochronne ujęcia wody w Tyniowicach.

Strefy ochronne dla ujęcia wody w Woli Rożwienickiej zostały ustanowione decyzją Wojewody Przemyskiego OŚ-IV-7520/15/92 z dnia 1992-07-24. W związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 32, poz. 159) „strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002 r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012 r.”

3 Informacje o zawartości, głównych celach POG oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

3.1 Zakres terytorialny projektu POG

Granice obszaru objętego procedurą sporządzania POG, określono w Akcie Planowania Przestrzennego (APP) powiązanym z uchwałą Nr 409/XLVII/2024 Rady Gminy w Rożwienicy z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Rożwienica.

Ryc. 8. Zakres obszaru objętego sporządzeniem POG

źródło: UG w Rożwienicy

3.2 Główne cele i ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie POG

Formalną podstawą dla sporządzania planu ogólnego Gminy Rożwienica jest uchwała 409/XLVII/2024 Rady Gminy w Rożwienicy z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Rożwienica.

Plan ogólny został sporządzony na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2024 r., poz. 1775) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r., poz. 729).

W planie ogólnym gminy obligatoryjnie określa się strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne. Fakultatywnie możliwe jest również wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej. Na terenie gminy Rożwienica, w ramach sporządzonego planu ogólnego, nie wyznaczono obszaru zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny stanowi akt prawa miejscowego, co oznacza, że jego ustalenia są powszechnie obowiązujące na obszarze gminy. Plan ogólny gminy w zakresie stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych i obszarów zabudowy śródmiejskiej uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ponadto plan ogólny gminy w zakresie obszarów uzupełnienia zabudowy stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy.

Plan ogólny gminy Rożwienica został opracowany w formie danych przestrzennych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Takie rozwiązanie umożliwia jednoznaczną interpretację ustaleń planu oraz ich integrację z krajowymi systemami informacji przestrzennej.

Elementem dokumentacji planistycznej jest Uzasadnienie do planu ogólnego gminy Rożwienica, stanowiące obowiązkowy dokument towarzyszący projektowi planu. Jego celem jest wyjaśnienie przesłanek merytorycznych i formalnych przyjętych rozwiązań planistycznych oraz uzasadnienie ich zgodności z celami polityki przestrzennej gminy i obowiązującymi przepisami prawa. Dokument ten pełni kluczową rolę w procesie opracowania i uchwalania planu.

Należy jednak podkreślić, że Uzasadnienie do planu ogólnego nie stanowi części aktu prawa miejscowego i nie jest uchwalane przez Radę Gminy. Jego charakter jest wyłącznie informacyjny i wyjaśniający, co oznacza, że pełni funkcję dokumentu pomocniczego, służącego do interpretacji przyjętych w planie ogólnym rozwiązań oraz ich merytorycznego uzasadnienia.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyrażone w liczbie mieszkańców w Gminie Rożwienica wynosi 1 000 osób. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w strefach planistycznych SJ i SZ, suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70% (w przypadku Gminy Rożwienica 700 os.) oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie (w przypadku Gminy Rożwienica 1 300 os.).

Jednocześnie obowiązuje wyjątek pozwalający na wyznaczenie obszarów przekraczających 130% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w terenach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej.

Wyznaczając strefy planistyczne w pierwszej kolejności uwzględniono obowiązujące na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, na których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej.

Chłonność położonych na terenie Gminy Rożwienica obszarów przeznaczonych w planie miejscowym pod zabudowę o funkcji mieszkaniowej wynosi 742 osób.

W drugiej kolejności wyznaczono obszar uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy wraz z uwzględnieniem jego poszerzenia.

Co do zasady do tych obszarów uzupełnienia zabudowy OUZ ma być ograniczone wydawanie decyzji o warunkach zabudowy. Wyjściowy OUZ został wyznaczony na powierzchni 3 376 516 m² a następnie poszerzony do obszaru o powierzchni 3 944 201 m² wyznaczony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

W ramach planu ogólnego Gminy Rożwienica wprowadzono następujące strefy planistyczne:

1. SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
2. SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową
3. SU – strefa usługowa
4. SP – strefa gospodarcza
5. SR – strefa produkcji rolniczej
6. SI – strefa infrastrukturalna
7. SN – strefa zieleni i rekreacji
8. SC – strefa cmentarzy
9. SG – strefa górnictwa
10. SO – strefa otwarta
11. SK – strefa komunikacyjna

Ze względu na charakter gminy nie wyznaczono strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW oraz strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

Poszczególne strefy planistyczne wydzielono głównie w oparciu o ewidencję gruntów i budynków wykorzystując istniejącą geometrię działek oraz kontury użytków gruntowych. Ponadto wyznaczając granice brano pod uwagę geometrię obiektów z dostępnych lub przekazanych baz danych (w myśl art. 13g ustawy), lokalne uwarunkowania oraz politykę przestrzenną gminy, jak również złożone wnioski mieszkańców.

Zgodnie z zasadami sporządzania planu ogólnego oprócz zakwalifikowania terenu do danej strefy możliwe jest wskazanie tzw. profilu dodatkowego uwzględniającego specyfikę danego terenu. Należy podkreślić, że profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) określa jedynie jakie funkcje będą dopuszczalne do wyznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku wyznaczenia OUZ). W planie ogólnym nie określa się

proporcji między funkcjami wynikającymi w wskazanego profilu funkcjonalnego i nie ma to wpływu na udział tych funkcji w planowanym zagospodarowaniu. Szczegółowe warunki zagospodarowania będą do ustalenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w trakcie wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Wybierając profil dodatkowy w planie ogólnym Gminy Rożwienica dla poszczególnych stref przeanalizowano indywidualny, lokalny charakter każdej wyodrębnionej jednostki przestrzennej oraz uwarunkowania, w tym wynikające z przepisów odrębnych.

W ramach wymaganych standardów urbanistycznych określone zostały:

- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy zgodnie z art. 13e ust. 2 ustawy o planowaniu w strefach planistycznych: SJ, SZ, SU, SP, SR, SI (czyli o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–7);

oraz

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – w strefach planistycznych, dla których przepis przewiduje obligatoryjnie określenie tej powierzchni (czyli o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–10) – w niniejszym planie ogólnym to strefy: SJ, SZ, SU, SP, SR, SI, SN, SC.

Dla stref SG, SO, SK nie określono udziału powierzchni biologicznie czynnej z uwagi na brak takiego wymogu.

Strefy planistyczne wyznaczone na obszarze Gminy Rożwienica zostały szczegółowo scharakteryzowane w Tabeli 5 stanowiącej załącznik do *Uzasadnienia do projektu planu ogólnego gminy Rożwienica*. Dla każdej ze stref, oprócz profilu podstawowego, określono również profil dodatkowy oraz przypisano odpowiednie gminne standardy urbanistyczne, które określają zasady kształtowania ładu przestrzennego i warunki zagospodarowania terenu.

3.3 Powiązania projektu POG z innymi dokumentami

Zgodnie z art. 13a, ust. 5, pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024, poz. 1130 ze zm.) plan ogólny w zakresie: stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej, uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan ogólny stanowić będzie podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Dzięki wprowadzeniu takiego rozwiązania gmina będzie posiadała większy wpływ na delimitację i określanie terenów podlegających rozwojowi, uwzględniając lokalne uwarunkowania oraz względy ekonomiczne. Jest to niezbędne rozwiązanie, aby zapobiegać niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy.

Jednocześnie zapisy planu ogólnego, jako dokumentu określającego politykę przestrzenną na poziomie lokalnym, muszą pozostawać w zgodzie z polityką przestrzenną prowadzoną na poziomie województwa, która z kolei powinna być spójna z krajową polityką przestrzenną. Wzajemna zgodność i hierarchiczne powiązanie tych dokumentów stanowi podstawę zintegrowanego i

zrównoważonego kształtowania przestrzeni, a także umożliwia skuteczną realizację inwestycji o znaczeniu strategicznym w skali ogólnokrajowej.

W projekcie planu ogólnego uwzględniono uwarunkowania wynikające z jego powiązań z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi, w szczególności z:

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego**

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego został przyjęty Uchwałą nr XLVIII/522/2002 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, zmieniony Uchwałą Nr XXXI/340/04 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 listopada 2004 r. w sprawie zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego oraz Uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego jest zgodny ze Strategią rozwoju województwa podkarpackiego 2030.

Dla Gminy Rożwienica określone zostały:

- I. **Ponadlokalne elementy i formy zagospodarowania przestrzennego w nw. dziedzinach:**

- 1) Osadnictwo:

- Obszary funkcjonalne o znaczeniu ponadregionalnym:
 - Wiejski Obszar Funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych.
 - Przygraniczny Obszar Funkcjonalny.
 - Obszar funkcjonalny o znaczeniu regionalnym:
 - Obszar Funkcjonalny Gospodarki Rolno - Spożywczej.

- 2) Środowisko:

- Złoża kopalin strategicznych: gaz ziemny i ropa naftowa - Kramarzówka GZ 18718, Mirocin GZ 4605, Przemyśl GZ 4610, Rudołowice GZ 4641.
 - Przemysko - Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu
 - Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków: Pogórze Przemyskie PLB180001
 - Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk: Ostoja Przemyska PLH180012
 - Obszar szczególnego zagrożenia powodzią
 - Tereny osuwiskowe
 - Ruiny zamku: Węgierka
 - Zabytek architektury rezydencjonalnej: Rożwienica
 - Budownictwo sakralne rzymskokatolickie (murowane): Rudołowice.
 - Budownictwo sakralne chrześcijańskich obrządków wschodnich (drewniane): Tyniowice

- 3) Infrastruktura społeczno - gospodarcza:

- Obszary atrakcyjne inwestycyjnie

- 4) Komunikacja

- Droga wojewódzka nr 880 relacji: Jarosław - Pruchnik
 - Droga wojewódzka nr 881 relacji: Sokołów Małopolski - Łańcut - Kańczuga - Pruchnik -

Żurawica

5) Infrastruktura techniczna

- Gazociągi o znaczeniu lokalnym
- Ośrodek zbioru gazu.
- Elektrownia/farma wiatrowa
- Sieć szerokopasmowa eTEN

II. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. będące ustaleniami Planu:

- Budowa, rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której realizowane będzie zadanie
- Budowa prawego wału o długości 189 m na potoku/rzece Dopływ w Rudołowicach (km modelu 3+719 - 3+901) - jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Inwestycja przyjęta w PZPWP zgodnie z Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły przyjętego Rozporządzeniem Rady "Ministrów z dnia 18 października 2016 r. W obecnie obowiązującym Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. inwestycja nie została ujęta.

Informacja w zakresie innych zadań nie ujętych w PZPWP oraz istniejących obiektów infrastruktury technicznej.

- W związku z obecnością na terenie Gminy Roźwienica dróg wojewódzkich nr 880 oraz 881, a także bliskości autostrady A4, należy uwzględniać realizację zadań dotyczących poprawy funkcjonalności tych tras oraz dodatkowych wyzwań dotyczących rozwoju transportu zrównoważonego mogących wiązać się z koniecznością inwestycji na rzecz ograniczania zanieczyszczenia środowiska (np. w stacje ładowania pojazdów). Zgodnie z Programem Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 planowane jest zadanie pn.: Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 881 na odcinku Pruchnik - Żurawica. W roku bieżącym planowana jest przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 880 Jarosław - Pruchnik polegająca na budowie chodnika w m. Roźwienica.
- Na terenie gminy Roźwienica istnieje infrastruktura regionalnej Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej Województwa Podkarpackiego (SPWWP). Ze względu na obiekty SSPWWP istnieją ograniczenia w zagospodarowaniu w zakresie konieczności zachowania normatywnych parametrów usytuowania planowanych obiektów infrastruktury technicznej i uzbrojenia terenu względem istniejącej sieci.
- Zgodnie z zapisami Planu Inwestycyjnego stanowiącego załącznik do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020 - 2026 z perspektywą do 2032 roku uchwalonego przez Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 26 kwietnia 2021 r. na terenie Gminy Roźwienica planowana jest modernizacja punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanego przy oczyszczalni ścieków w Woli Roźwienickiej.

Ponadto mając na względzie art. 72 ust.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54) informuję, że przy określaniu ustaleń planu ogólnego można wziąć pod uwagę zapisy:

- Programu ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Nr LXIX/1184/23 z dnia 21 grudnia 2023 r.
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych w pobliżu głównych dróg w województwie podkarpackim na lata 2019 - 2023 uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 24 czerwca 2019 r. Nr IX/162/19 - program obowiązuje do 18 lipca 2024 r. Od 19 lipca 2024 r. będzie obowiązywał Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa podkarpackiego na lata 2024-2028, który został przyjęty uchwałą Nr LXXIII/1258/24 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w dniu 25 kwietnia 2024 r. - zgodnie z art. 72 ust.6a ustawy Prawo ochrony środowiska wymagania w zakresie ochrony przed hałasem określa się z uwzględnieniem programów ochrony środowiska przed hałasem.
- Wojewódzkiego programu przeciwdziałania zmianom klimatu i skutkom tych zmian z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii i gospodarki w obiegu zamkniętym przyjęty uchwałą Nr LX/1042/23 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 21 kwietnia 2023 r.

- **Projekt Audyt Krajobrazowy Województwa Podkarpackiego:**

Dla województwa podkarpackiego sporządzono audyt krajobrazowy, który został uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r. Audyt krajobrazowy identyfikuje, charakteryzuje oraz ocenia krajobrazy i na tej podstawie wyłania krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe. Ponadto wskazuje zagrożenia dla krajobrazów oraz proponuje konkretne rozwiązania ochronne. Zgodnie z typologią zastosowaną w audycie krajobrazowym, na terenie gminy Roźwienica nie wyznaczono żadnego krajobrazu priorytetowego.

Ustalenia zawarte w audycie krajobrazowym stanowiły istotną podstawę przy wyznaczaniu stref planistycznych w projekcie planu ogólnego. Wyniki audytu zostały uwzględnione na etapie delimitacji przestrzennej i przyporządkowania funkcji dominujących oraz zasad zagospodarowania w poszczególnych strefach. Uwzględnienie wartości krajobrazowych miało na celu zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego, przy zachowaniu integralności i czytelności struktur krajobrazowych, a także ochronę elementów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Gminy Roźwienica.

- **Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe Gminy Roźwienica**

Wyznaczone strefy planistyczne ujęte w projekcie POG są zgodne z kierunkami zagospodarowania określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

W trakcie prac nad wyznaczaniem stref wzięto pod uwagę zidentyfikowane w opracowaniu ekofizjograficznym uwarunkowania i wytyczne.

- **Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**

Wyznaczając strefy planistyczne w pierwszej kolejności uwzględniono obowiązujące na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, na których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej. Plany miejscowe obejmują znikome tereny o łącznej powierzchni ok. 853,59 ha (12,42 % powierzchni gminy).

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W dłuższej perspektywie czasowej, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania, skutków realizacji analizowanego projektu POG na środowisko.

Stan środowiska na obszarze projektu POG, opisany został w rozdziale 2 niniejszej prognozy.

5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu POG

Jednym z głównych założeń nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest wygaszenie obowiązywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i zastąpienie go planem ogólnym. Z uwagi na zawarte w znowelizowanej ustawie terminy graniczne obowiązywania studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowają moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego. Zapisy planu ogólnego uwzględniane będą przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan ogólny stanowić będzie podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Dzięki wprowadzeniu takiego rozwiązania gmina będzie posiadała większy wpływ na delimitację i określanie terenów podlegających rozwojowi, uwzględniając lokalne uwarunkowania oraz względy ekonomiczne. Jest to niezbędne rozwiązanie, aby zapobiegać niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy. Brak uchwalenia planu ogólnego do 30 czerwca 2026 r. skutkować będzie niemożnością podejmowania nowych procedur planistycznych, w tym uchwalania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zaniechanie uchwalenia planu ogólnego w wyznaczonym terminie może doprowadzić do paraliżu procesów inwestycyjnych, a w konsekwencji — do zahamowania rozwoju gminy.

Dotychczasowy stan zagospodarowania obszaru nie zawiera obiektów ani takich rodzajów użytkowania, które przy niezmiennym w zasadniczy sposób funkcjonowaniu, mogłyby powodować niepożądane przekształcenia lub degradację środowiska. Zakładając utrzymanie obecnego poziomu zainwestowania i zagospodarowania nie ma podstaw do przewidywania oddziaływań, które mogłyby prowadzić do degradacji wartości środowiska w porównaniu do stanu obecnego.

6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Problemy ochrony środowiska powinny być częściowo rozwiązane już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania

walorów przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska. Szczegółnej wagi powyższe nabiera w aspekcie wprowadzania nowych obszarów funkcjonalnych.

Zasada zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami przyrodniczymi polega na uwzględnieniu zasobów naturalnych środowiska oraz jego ochronę w kształtowaniu przestrzeni w myśl zrównoważonego rozwoju.

Do problemów ochrony środowiska, zarówno naturalnych jak i sztucznych, istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu należą:

1. Podtopienia i zalewanie wodami opadowymi/powodziowymi

Pewne ograniczenia dla lokalizowania obiektów budowlanych niosą ze sobą stosunki gruntowo-wodne panujące na obszarze gminy. Według Słownika hydrogeologicznego (2002) przez podtopienie terenu rozumie się „pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu w związku z: obniżeniem powierzchni terenu, piętrzeniem wód podziemnych na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych, antropogenicznym zahamowaniem przepływu wód podziemnych”. Podtopienia mogą występować w warunkach płytkiego występowania wód gruntowych i słabo przepuszczalnego podłoża, przy jednoczesnym niewielkim spadku hydraulicznym.

Szybkie krążenie wód, charakterystyczne dla rejonów górskich, powoduje szybki spływ wód opadowych, co powoduje gwałtowne wezbrania i powódzie. Oznacza to, że o ile zagrożenie szybko przemieszcza się w dół zlewni, to sposób jej zagospodarowania ma kluczowy wpływ nie tylko na poziom zagrożenia powodziowego w rejonach podgórskich ale też w dolnej części zlewni.

2. Jakość powietrza

Głównym zagrożeniem jakości powietrza w obrębie gminy jest tzw. niska emisja powierzchniowa z takich źródeł jak węglowe piece domowe i kotłownie, emitujące głównie tlenki węgla, siarki i pyły. Spala się w nich węgiel, zazwyczaj niskiej jakości z dużą zawartością siarki i substancji lotnych. Częstym procederem jest palenie w piecach tworzyw sztucznych, w wyniku czego do powietrza emitowane są dioksyny. Emisja niska jest problemem również ze względu na brak urządzeń ochrony powietrza w lokalnych systemach grzewczych i piecach domowych. W przypadku emisji związanej z mieszkalnictwem jednorodzinnym, zwłaszcza przy zwartej zabudowie, zanieczyszczenia uwalniane na niewielkich wysokościach często pozostają i kumulują się w otoczeniu źródła emisji, stając się poważnym problemem ekologicznym i zdrowotnym lokalnej społeczności. Wielkość zanieczyszczeń uzależniona jest przede wszystkim od warunków atmosferycznych i jakości opału. W okresie wiosenno-letnim jest ona niższa, a w okresie jesienno-zimowym znacznie wyższa.

3. Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Główne ograniczenie w zagospodarowaniu terenu stanowią liczne tereny osuwiskowe i zagrożone ruchami masowymi w części południowej gminy. Na terenie gminy Rożwienica w wyniku prowadzonych prac zinventaryzowano 109 osuwisk, w tym: 11 aktywnych

h, 70 okresowo aktywnych, 28 nieaktywnych oraz 19 obszarów zagrożonych ruchami masowymi.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu POG

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego projektu POG miały zastosowanie cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym:

Strategiczne dokumenty krajowe uwzględniają międzynarodowe konwencje i umowy ratyfikowane przez Polskę takie jak m.in.:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej.
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. wraz z Protokołem z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu z 11 grudnia 1997 roku oraz Porozumienia paryskiego, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r.
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.
- Agenda 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (ONZ) – uwzględniono dążenie do racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz ochrony różnorodności biologicznej;
- Europejski Zielony Ład (European Green Deal) – plan ogólny nie promuje rozwiązań kolidujących z celem osiągnięcia neutralności klimatycznej, przeciwnie – zakłada ograniczanie rozpraszania zabudowy, wspieranie obszarów zagospodarowanych oraz racjonalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury;
- Dyrektywa Siedliskowa 92/43/EWG i Dyrektywa Ptasia 2009/147/WE – w dokumencie planistycznym nie przewiduje się inwestycji mogących istotnie oddziaływać na obszary Natura 2000; lokalizacja funkcji przestrzennych odbywa się z poszanowaniem wartości przyrodniczych.

Cele krajowe:

- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 z perspektywą do 2050 r. – plan ogólny wspiera kierunki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, zachowania krajobrazu, korytarzy ekologicznych i poprawy jakości środowiska;
- Krajowy Plan Działań na rzecz Energii i Klimatu – dokument nie wskazuje lokalizacji mogących znacząco zwiększyć emisję zanieczyszczeń. Poprzez preferowanie zwartej zabudowy i zagospodarowanie terenów z dostępem do infrastruktury technicznej, przyczynia się do ograniczenia emisji ze źródeł rozproszonych;
- Krajowa Polityka Miejska oraz koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – założenia planu ogólnego są zgodne z ideą zachowania spójności terytorialnej, przeciwdziałania suburbanizacji i promowania policentrycznego rozwoju.

Cele regionalne:

- Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego – plan uwzględnia wskazania dotyczące konieczności ochrony zasobów przyrodniczych (lasy, cieki wodne, obszary cenne przyrodniczo), poprawy efektywności energetycznej i adaptacji do zmian klimatu;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa – dokument zachowuje spójność z ustaleniami dokumentów strategicznych wyższego rzędu, w tym dotyczącymi obszarów funkcjonalnych, sieci osadniczej oraz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Cele i priorytety ochrony środowiska zostały uwzględnione:

- poprzez unikanie lokalizacji funkcji przestrzennych w obszarach szczególnie wrażliwych przyrodniczo lub narażonych na zagrożenia środowiskowe (np. powodzie, osuwiska, obszary chronione),
- przez preferowanie zwartej, oszczędnej przestrzennej zabudowy i ograniczenie rozlewania się zabudowy,
- przez zrównoważone gospodarowanie przestrzenią i zachowanie ciągłości elementów struktury przyrodniczej (np. korytarzy ekologicznych),
- przez stosowanie gminnych standardów urbanistycznych ograniczających presję na środowisko (m.in. minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, kontrola intensywności zabudowy).

8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko będące skutkiem realizacji ustaleń projektu POG

Przedmiotem oceny w prognozie są ustalenia projektu planu ogólnego gminy Roźwienica. Dokument ten opracowano z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego, określonych w art. 13b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na tej podstawie, zgodnie z art. 13a ust. 4 wspomnianej ustawy, wyznaczono strefy planistyczne, ustalono gminne standardy urbanistyczne oraz określono obszary uzupełnienia zabudowy.

Ustalenie stref funkcjonalnych w projekcie Planu Ogólnego Gminy Roźwienica skutkuje ograniczonym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze. Wynika to głównie z faktu, że znaczna

część wskazanych obszarów pokrywa się z istniejącym zagospodarowaniem lub przewiduje jedynie jego uzupełnienie, co istotnie ogranicza skalę potencjalnych przekształceń przestrzennych oraz ingerencji w środowisko naturalne.

Planowane kierunki rozwoju przestrzennego, skoncentrowane są przede wszystkim na funkcji mieszkaniowej (strefy SJ i SZ), które charakteryzują się umiarkowanym poziomem oddziaływania na środowisko. Zakres przewidywanych zmian nie wskazuje na zagrożenie dla lokalnej równowagi ekologicznej. Choć niektóre oddziaływania – zwłaszcza związane z trwałą zabudową – mogą mieć charakter bezpośredni i długoterminowy, to przy wykorzystaniu nowoczesnych, proekologicznych technologii (takich jak systemy retencji, rozwiązania niskoemisyjne czy zielona infrastruktura) ryzyko przekroczenia dopuszczalnych norm środowiskowych należy ocenić jako niskie.

Wyznaczenie stref gospodarczych w projekcie Planu Ogólnego poprzedzono analizą aktualnego zagospodarowania terenu, lokalnych uwarunkowań przestrzennych i funkcjonalnych oraz ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących m.in. strefy 1–8SP oraz 11–14SP. Uwzględniono również wnioski zgłoszone w toku prac planistycznych nad Planem Ogólnym.

W rezultacie w projekcie Planu Ogólnego wyznaczono łącznie 15 stref oznaczonych symbolem SP, zróżnicowanych pod względem powierzchni, lokalizacji oraz stopnia zagospodarowania. Obejmują one zarówno tereny już zainwestowane, obszary częściowo zagospodarowane, jak i tereny dotychczas niezainwestowane, przeznaczone do rozwoju funkcji gospodarczych, w tym strefy 9SP, 10SP oraz 15SP.

Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy zaliczyć możliwość realizacji inwestycji zlokalizowanych w strefie górnictwa (SG), a także przedsięwzięcia uwzględnione w części stref w profilu dodatkowym, takich jak elektrownie wiatrowe, elektrownie słoneczne, elektrownie wodne oraz biogazownie. Realizacja tych inwestycji na dalszym etapie będzie lub może wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Charakter planu ogólnego jako aktu prawa miejscowego o ograniczonej szczegółowości – skupionego na wyznaczaniu stref planistycznych i określaniu ogólnych zasad zagospodarowania powoduje, że nie stanowi on bezpośredniego instrumentu realizacyjnego inwestycji, lecz pełni funkcję kierunkową i koordynującą politykę przestrzenną na poziomie lokalnym. W odniesieniu do wyznaczonych stref gospodarczych oraz innych stref inwestycyjnych wskazanych w projekcie a także profili dodatkowych, na etapie sporządzania planu ogólnego brak jest możliwości jednoznacznego określenia oddziaływań na środowisko. Wynika to z braku szczegółowych informacji dotyczących rodzaju planowanych przedsięwzięć, ich skali, technologii oraz parametrów technicznych. Ocena ewentualnych negatywnych skutków będzie możliwa dopiero na późniejszych etapach planowania przestrzennego, tj. w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Należy podkreślić, że przedsięwzięcia kwalifikowane jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), podlegają obowiązkowi przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku przedsięwzięć z tzw. katalogu fakultatywnego (z grupy II), organ właściwy może odstąpić od przeprowadzenia OOŚ, jeśli na podstawie analizy karty informacyjnej przedsięwzięcia (KIP) uzna, że inwestycja nie będzie powodować znaczącego oddziaływania na środowisko. W ramach raportu oddziaływania na środowisko dokonuje się szczegółowej analizy m.in. zakresu i skali wpływu planowanej inwestycji na środowisko, a także zgodności z przepisami prawa ochrony środowiska. W przypadku stwierdzenia potencjalnie istotnych negatywnych skutków, raport powinien zawierać propozycje działań minimalizujących lub eliminujących te oddziaływania.

Na rysunku prognozy oddziaływania na środowisko przedstawiono analizę potencjalnych oddziaływań na środowisko opartą na strefach planistycznych, uwzględniając przede wszystkim możliwe przeznaczenia terenów wynikające z profili podstawowych. Z uwagi na różnorodność dopuszczonych funkcji w ramach poszczególnych stref, a także ich profile dodatkowe, szczegółowa ocena wpływu na konkretne komponenty środowiska będzie możliwa dopiero po doprecyzowaniu sposobu zagospodarowania terenów na etapie planów miejscowych.

Przyjęto następujący podział poszczególnych stref, w rejonie których gospodarowanie przestrzenią będzie skutkowało różnym wpływem na środowisko:

- Strefy o najmniejszym wpływie na środowisko: SO - strefa otwarta, SC – strefa cmentarzy.
 - **SO – strefa otwarta** (27 stref SO) – o łącznej powierzchni 5350,99 ha.
 - **SC – strefa cmentarzy** (5 stref SC) - o łącznej powierzchni 5,58 ha.

Do kategorii tej przypisano 2 strefy, których profil podstawowy umożliwia przyszłe gospodarowanie przestrzenią, z zachowaniem wysokiego odsetka terenów biologicznie czynnych i zasadniczo ich ochronę przed zainwestowaniem (strefa SO), co będzie niewątpliwie sprzyjało ochronie bioróżnorodności, uwarunkowań krajobrazowych, wód, gleb oraz powietrza. W granicach strefy SO zlokalizowana jest większość terenów wchodzących w skład obszarów Natura 2000, w tym Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Ostoja Przemyska” (kod PLH180012) oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Pogórze Przemyskie” (kod PLB180001), a także znaczna część powierzchni Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Wyznaczenie strefy SO sprzyja zachowaniu i wzmacnianiu różnorodności biologicznej, w szczególności poprzez ochronę cennych siedlisk przyrodniczych oraz ograniczenie ich fragmentacji.

Cmentarze mogą oddziaływać na środowisko, m.in. w zakresie wpływu na wody podziemne oraz środowisko glebowe. Ze względu jednak na obowiązujące przepisy regulujące ich lokalizację, a także niewielką skalę wyznaczonej strefy, ich funkcjonowanie nie powinno generować istotnej presji środowiskowej. Na terenie Gminy Roźwienica znajdują się 4 cmentarze parafialne czynne (2SC, 3SC, 4SC, 5SC). W odniesieniu do dwóch obiektów zaplanowano rozbudowę poprzez wyznaczenie stref cmentarnych o powierzchni większej

niż obecnie użytkowany teren cmentarny; dotyczy to strefy 3SC w miejscowości Tyniowice oraz strefy 5SC w miejscowości Węgierka. Ponadto w miejscowości Rudołowice przewidziano lokalizację nowego cmentarza, oznaczonego jako strefa 1SC. Z punktu widzenia przyrodniczego, zadrzewienia i zieleni cmentarna pełni istotną funkcję ekologiczną, stanowiąc siedliska oraz miejsca żerowania dla wielu gatunków fauny, w szczególności ptaków. Na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych pod rozbudowę cmentarza oraz nowego cmentarza, konieczne będzie sporządzenie opinii geotechnicznej, opartej na wynikach badań podłoża gruntowego. Działanie to ma na celu weryfikację zgodności planowanej lokalizacji z obowiązującymi przepisami, rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. Nr 52, poz. 315).

- Strefy o umiarkowanym wpływie na środowisko: SJ (strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną), SZ (strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową), SU (strefa usługowa), SN (strefa zieleni i rekreacji).
 - **SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną** (111 stref SJ) - o łącznej powierzchni 301,67 ha.
 - **SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową zagrodową** (148 stref SZ) - o łącznej powierzchni 441,13 ha.
 - **SU – strefa usługowa** (34 stref SU) - o łącznej powierzchni 29,14 ha.
 - **SN – strefa zieleni i rekreacji** (13 stref SN) - o łącznej powierzchni 37,69 ha.

Do tej kategorii zaliczono cztery strefy, w których profil podstawowy przewiduje możliwość kształtowania przestrzeni głównie pod funkcje mieszkaniowe oraz usługowe. Zakłada się, że realizacja przeznaczeń określonych zarówno w profilach podstawowych, jak i dodatkowych, może wiązać się z pewnym stopniem ingerencji w środowisko przyrodnicze. Jednakże przewidywana skala potencjalnych oddziaływań wynikających z dopuszczonego zagospodarowania nie powinna prowadzić do istotnych lub trwałych znaczących negatywnych skutków dla środowiska.

- Strefy o potencjalnie znaczącym oddziaływaniu na środowisko, zależnym od skali i sposobu realizacji zainwestowania: SG (strefa górnictwa), SP (strefa gospodarcza), SR (strefa produkcji rolniczej), SI (strefa infrastrukturalna), SK (strefa komunikacji).
 - **SG – strefa górnictwa** (3 strefy SG) - o łącznej powierzchni 3,11 ha.
 - **SP – strefa gospodarcza** (15 stref SP) - o łącznej powierzchni 61,14 ha.
 - **SR – strefa produkcji rolniczej** (12 strefy SR) - o łącznej powierzchni 559,05 ha.
 - **SI – strefa infrastrukturalna** (3 strefy SI) - o łącznej powierzchni 4,43 ha.
 - **SK – strefa komunikacji** (7 strefy SK) - o łącznej powierzchni 39,41 ha.

Do tej kategorii zaliczono pięć strefy. Charakter stref zaliczonych do tej grupy związany jest z działalnością o podwyższonym stopniu presji na środowisko – obejmującą m.in. eksploatację złóż, działalność przemysłową i produkcyjną, funkcjonowanie infrastruktury technicznej i drogowej. Ze względu na możliwy wpływ na środowisko, dla inwestycji

planowanych w obrębie wskazanych stref możliwe, że wymagane będzie przeprowadzanie szczegółowych analiz środowiskowych.

8.1 Powierzchnia ziemi

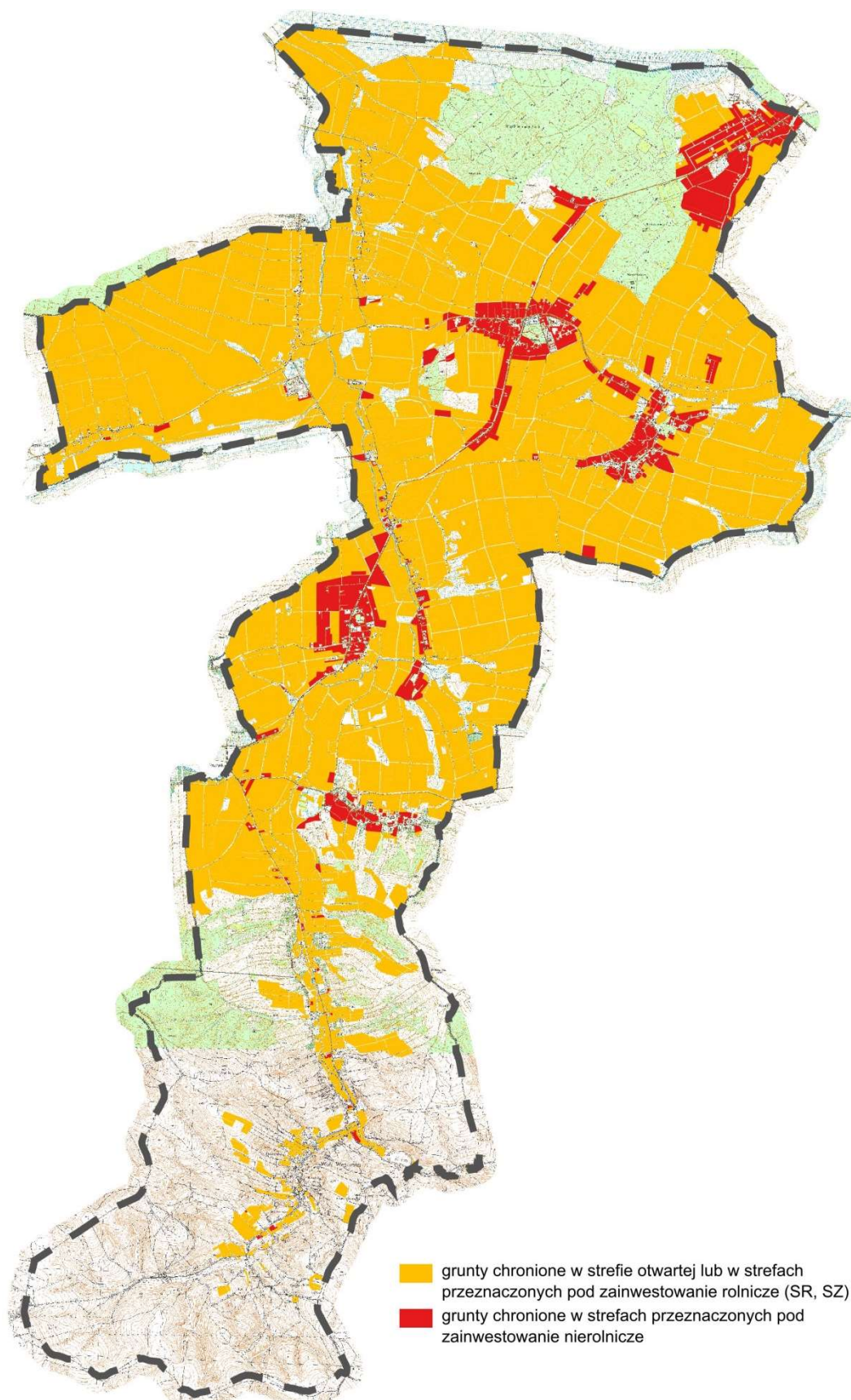
Zmiana rzeźby terenu uwarunkowana jest procesami naturalnymi i oddziaływaniami antropogenicznymi. Przemiany związane z działalnością człowieka wiążą się ściśle z rozwojem osadnictwa, rolnictwa i komunikacji.

Struktura użytków rolnych w Gminie Roźwienica charakteryzuje się wysokim udziałem gleb o wysokiej bonitacji. Grunty klas I–III zajmują łączną powierzchnię 3 919,25 ha. Spośród nich 320,79 ha, co stanowi 8,2% wszystkich gruntów wysokich klas bonitacyjnych w gminie, zostało w projekcie POG zlokalizowanych w strefach potencjalnego zainwestowania nierolniczego.

W przypadku zmiany ich przeznaczenia na cele nie rolnicze, wymagane będzie uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi, uzyskiwanej w toku procedury uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Z obowiązku tego wyłączone są grunty klas I–III położone w granicach administracyjnych miast oraz zlokalizowane w obszarach uzupełnienia zabudowy, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Należy podkreślić, że część gruntów rolnych klas bonitacyjnych I–III, zlokalizowanych w miejscowości Roźwienica, uzyskała już zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze w toku procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Roźwienica dla miejscowości Roźwienica, uchwalonego uchwałą Nr 212/XXII/2021 Rady Gminy Roźwienica z dnia 9 lipca 2021 r.

Na pozostałej części gruntów klas I–III w gminie, obejmujących 3 598,46 ha (91,8%), zgodnie z założeniami planistycznymi POG nie nastąpi zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na nierolnicze.

Ryc. 9. Części stref związanych z rolniczym i nierolniczym zainwestowaniem wyznaczonym na gruntach rolnych klas I-III

źródło: Uzasadnienie do planu ogólnego Gminy Rożwienica.

W granicach stref planistycznych, wyznaczonych w planie ogólnym, przewidziano tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny niezabudowane, przeznaczone pod realizację nowych obiektów budowlanych.

Realizacja ustaleń planu ogólnego prowadzić będzie do przekształcenia struktury powierzchni ziemi, w szczególności poprzez zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zabudowanych oraz infrastrukturalnych. Prace ziemne, towarzyszące realizacji nowych obiektów budowlanych, skutkować mogą lokalnymi zmianami w ukształtowaniu terenu, zaburzeniami profilu glebowego oraz zanieczyszczeniem gleby materiałami budowlanymi. Górne warstwy gleby będą usuwane, przemieszczane lub mieszane z obcymi materiałami, takimi jak gruz, co prowadzić może do pogorszenia jej właściwości fizycznych i biologicznych.

Powstanie zabudowy wiązać się będzie również z trwałym pokryciem terenu nawierzchniami nieprzepuszczalnymi oraz przekształceniem struktury gruntu w strefie oddziaływania fundamentów. Prace budowlane mogą prowadzić do degradacji właściwości fizycznych gleby w otoczeniu inwestycji. Nacisk wywierany przez ciężki sprzęt i pojazdy budowlane może spowodować zniszczenie systemu kapilarnego gleby, który odpowiada za retencję wody. Ponadto, jakość gleby może ulec pogorszeniu na skutek kumulacji zanieczyszczeń, w tym metali ciężkich i węglowodorów pochodzących ze spalin emitowanych przez maszyny budowlane.

W związku z potencjalnym zagrożeniem dla jakości podłoża gruntowego, konieczne jest odpowiednie zorganizowanie placów budowy. Należy zapewnić skuteczne zabezpieczenie podłoża przed przenikaniem związków ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych. Rekomendowane jest również zabezpieczenie dróg dojazdowych i placów manewrowych przed wtórną emisją pyłową, zwłaszcza w okresach bezdeszczowych, co przyczyni się do ograniczenia negatywnego wpływu inwestycji na środowisko glebowe.

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje również wzrost ilości odpadów, powstających na tym terenie. W miejscach przeznaczonych do zainwestowania w okresie realizacji inwestycji będą powstawać odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Na terenach związanych z działalnością rolniczą, będą powstawać odpady z rolnictwa, sadownictwa i przetwórstwa żywności. W zrealizowanych obiektach usługowych i produkcyjnych powstawać mogą odpady komunalne oraz odpady przemysłowe, a ich rodzaj zależny będzie od charakteru prowadzonej działalności produkcyjnej i usługowej.

Gospodarka odpadami w gminie Rożwienica prowadzona jest zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami oraz lokalnym Regulaminem utrzymania czystości i porządku. Wzrost ilości odpadów w wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego nie powinien powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, o ile gospodarka odpadami będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi standardami środowiskowymi i przepisami prawa.

W odniesieniu do dopuszczonych w planie ogólnym elektrowni słonecznych należy stwierdzić, że ich oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę jest ograniczone i w większości przypadków nieinwazyjne, zwłaszcza w porównaniu do innych form zagospodarowania terenu. Instalacje fotowoltaiczne nie wymagają głębokich fundamentów ani znacznej ingerencji w strukturę gleby, co ogranicza zakres trwałych przekształceń środowiska glebowego. Podsumowując wpływ instalacji

fotowoltaicznych na powierzchni ziemi i glebę ma charakter punktowy, odwracalny i ograniczony przestrzennie, przy czym jego skala zależy od przyjętych rozwiązań projektowych oraz sposobu przygotowania i utrzymania terenu inwestycji.

W strefach otwartych (16SO, 18SO, 10SR) dopuszcza się również możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych. Tego typu inwestycje, mimo istotnej wysokości konstrukcji, charakteryzują się relatywnie niewielkim wpływem na powierzchnię ziemi, ograniczonym głównie do lokalnych fundamentów turbin oraz konieczności budowy dróg dojazdowych i placów montażowych. Oddziaływanie to ma zakres liniowy i punktowy, a jego intensywność zależy przede wszystkim od rozmieszczenia turbin oraz przyjętych rozwiązań infrastrukturalnych.

Dla części terenu złoża gazu Bystrowice – w miejscu występowania obiektów testowej kopalni wyznaczono strefę górnictwa (2SG). Pozostałe złoża gazu nie wywołują potrzeby wskazywania stref górnictwa. Odwierty czynne znajdują się w strefie otwartej 2SO (odwierty Miocin-62, Miocin-63 i Miocin-64) oraz w strefie 15SO (odwierty Tuligłowy-19 i Tuligłowy-20). W przypadku złóż margli wyznaczono strefy górnictwa (1SG i 3SG).

8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne

Projekt planu ogólnego gminy nie określa szczegółowych ustaleń w zakresie systemu zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną, gdyż kwestie te są przedmiotem regulacji na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obecny system zaopatrzenia w ciepło opiera się głównie na indywidualnych źródłach, w tym na urządzeniach grzewczych wykorzystujących paliwa stałe. Jednym z kluczowych wyzwań pozostaje poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza w okresie grzewczym. W odpowiedzi na te problemy gmina realizuje działania mające na celu modernizację i wymianę źródeł ciepła, a także wspiera rozwój odnawialnych źródeł energii, w szczególności pomp ciepła i instalacji fotowoltaicznych.

W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych.

W zasięgu wskazanych stref planistycznych (SJ, SZ, SR, SU, SP, SN, SI, SG), w profilu podstawowym, ujęto tereny, w rejonie których na mocy przyszłych działań planistycznych, możliwy będzie rozwój zainwestowania. Na etapie realizacji nowych inwestycji, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i maszyny budowlane o napędzie spalinowym, wykorzystywane przy budowie obiektów kubaturowych oraz realizacji infrastruktury towarzyszącej, w tym technicznej i drogowej. Emisja na etapie budowy, będzie miała charakter niezorganizowany i krótkotrwały, tj. ograniczony do czasu prowadzenia prac budowlanych. Przewiduje się, że realizacja poszczególnych inwestycji będzie rozłożona w czasie, a zatem jednostkowe efekty emisji nie będą się kumulowały.

Powstanie nowej zabudowy wiąże się ze wzrostem zapotrzebowania na energię i ciepło. Planowane zwiększenie terenów zabudowy, ogrzewanych w znacznej mierze z indywidualnych źródeł ciepła, wpłynie na zwiększenie emisji gazów i pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie

bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne. Skala i rodzaj oddziaływania zależne będą od rodzaju zastosowanych rozwiązań technicznych. Z uwagi na coraz większą sprawność stosowanych urządzeń oraz wzrastającą izolacyjność cieplną, współczesne budynki są proporcjonalnie mniej energochłonne w stosunku do starszego budownictwa.

Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego, będzie zależny również od rodzaju inwestycji, przewidzianych w związku z nowymi terenami oraz poszerzeniem terenów przeznaczonych do pełnienia funkcji gospodarczej (strefa SP). Mogą stać się one źródłem emisji istotnej ilości jak również emisja ta może być znikoma (hale magazynowe i składy materiałów). Na etapie prognozy niemożliwe jest określenie rzeczywistego ich wpływu. W projekcie Planu Ogólnego wyznaczono 15 stref gospodarczych, z których część jest już zagospodarowana, a funkcjonujące tam przedsiębiorstwa nie wykazują znaczącej uciążliwości środowiskowej. Do stref nowych zaliczają się 9SP, 10SP oraz 15SP są to obszary, które dotychczas nie były objęte ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, lub też nie są obecnie zainwestowane.

Rozwój terenów przeznaczonych do zainwestowania będzie generował dodatkowy ruch samochodowy. Zwiększy się natężenie ruchu wzdłuż istniejących dróg, prowadzących do nowych terenów zabudowy mieszkaniowej. Można spodziewać się, że docelowo będzie to ruch głównie osobowy, natomiast w fazie realizacji inwestycji będzie to także ruch samochodów ciężarowych.

Powstanie nowych obiektów w strefach gospodarczych, usługowych będzie wiązało się ze wzrostem natężenia ruchu drogowego, zwłaszcza pojazdów ciężarowych. Skala tego oddziaływania będzie zależna od specyfiki planowanych inwestycji, które determinują zarówno liczbę, jak i typ pojazdów obsługujących dany obiekt, teren. Wzmożony ruch może generować dodatkowe obciążenia dla infrastruktury transportowej oraz potencjalnie wpływać na jakość środowiska, w tym emisję hałasu i zanieczyszczeń powietrza.

Z punktu widzenia ochrony powietrza atmosferycznego, jako korzystne należy ocenić dopuszczenie terenów związanych z odnawialnymi źródłami energii (teren elektrowni słonecznej, elektrownie wodne, teren elektrowni wiatrowej, teren biogazowni) w profilach funkcjonalnych części stref planistycznych SZ, SR, SU, SO. Odnawialne źródła energii przyczyniają się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł konwencjonalnych.

Wpływ projektu planu ogólnego na warunki klimatyczne, może się przejawiać poprzez emisję zanieczyszczeń, emisję ciepła traconego w procesach technologicznych i ogrzewania budynków, zakłócenie naturalnej równowagi ciepło – wilgotnościowej i radiacyjnej na skutek zwiększonego udziału sztucznego podłoża i tym samym wpływem na klimat w postaci skumulowanej z innymi terenami w skali globalnej.

Jednakże wprowadzenie w życie ustaleń projektu planu ogólnego gminy Rożwienica nie powinno powodować istotnego, negatywnego wpływu na lokalne warunki klimatyczne. Mając na względzie potrzebę przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do ich skutków, dokument planistyczny przewiduje działania służące zarówno ograniczaniu emisji i negatywnych oddziaływań, jak i wzmocnieniu zdolności adaptacyjnych, w tym:

- Zachowanie i ochrona terenów zielonych, w tym dolin rzecznych, które pełnią funkcję naturalnych buforów klimatycznych,
- Wyznaczenie strefy otwartej (SO), która w naturalny sposób wspiera przewietrzanie terenu i ogranicza nadmierną zabudowę, umożliwiając migrację powietrza;
- Ograniczenie rozpraszania zabudowy oraz preferencja dla zwartej zabudowy, co umożliwia efektywniejsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej, zmniejsza zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne oraz redukuje emisję zanieczyszczeń z transportu;
- Dopuszczenie w części stref planistycznych terenów pod odnawialne źródła energii.
- Określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref planistycznych stanowi instrument kształtowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska, sprzyjający infiltracji wód opadowych, ograniczeniu nadmiernej intensywności zabudowy.

8.3 Wody podziemne i powierzchniowe

Projekt planu ogólnego nie zawiera szczegółowych ustaleń w zakresie zaopatrzenia w wodę, jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Zagadnienia te pozostają w kompetencjach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny uwzględniać lokalne warunki środowiskowe oraz zapewniać zgodność z zasadami zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

Chociaż plan ogólny nie przewiduje bezpośrednich regulacji w zakresie ochrony wód, jego struktura przestrzenna może pośrednio przyczyniać się do poprawy stanu wód poprzez ograniczenie ryzyka niekontrolowanej zabudowy i promowanie ładu przestrzennego. Nowa zabudowa, przewidziana w ramach stref planistycznych, będzie wymagała doprowadzenia infrastruktury technicznej – w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – co przy zachowaniu szczelności instalacji kanalizacyjnych nie powinno stanowić zagrożenia dla wód gruntowych i powierzchniowych. Należy podkreślić, że gmina Rożwienica jest w 100% skanalizowana.

Zabudowa terenów oraz zwiększenie udziału nieprzepuszczalnych nawierzchni może jednak lokalnie zaburzyć naturalne warunki infiltracji wód opadowych do warstw wodonośnych, wpływając na obniżenie poziomu wód gruntowych oraz ograniczenie procesów parowania. Efekty te będą bardziej odczuwalne w strefie gospodarczej (SP), natomiast ich skala w strefach SJ, SZ, SN i SU będzie znacząco mniejsza. Nie przewiduje się jednak, aby potencjalne zmiany powodowały znaczące oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe, zarówno w ujęciu lokalnym, jak i regionalnym.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu urbanizacji na zasoby wodne, wskazane jest stosowanie rozwiązań sprzyjających retencji wody w obrębie działek, takich jak nawierzchnie przepuszczalne (np. ażurowe) oraz systemy rozsączania i infiltracji wód opadowych. Tam, gdzie warunki gruntowo-wodne nie pozwalają na rozsączanie, zaleca się magazynowanie wody opadowej w zbiornikach do ponownego wykorzystania.

Realizacja zapisów planu ogólnego wiązać się będzie również ze wzrostem poboru wody oraz zwiększeniem ilości ścieków, głównie komunalnych, pochodzących z nowej zabudowy

mieszkaniowej oraz obiektów usługowych i produkcyjnych, gdzie dodatkowo mogą powstawać ścieki o składzie zależnym od profilu działalności. Nie przewiduje się jednak, aby potencjalne zmiany powodowały znaczące oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe, ze względu na planowane podłączenie nowej zabudowy do systemu sieci wodociągowo-kanalizacyjnej oraz stosowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zapewniających ochronę jakości zasobów wodnych.

Wyznaczenie poszczególnych stref planistycznych oraz określenie ich profili funkcjonalnych zostało przeprowadzone z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań hydrologicznych i hydrogeologicznych występujących na terenie Gminy Rożwienica. Kluczowe aspekty związane z gospodarką wodną obejmują następujące kwestie:

- Ujęcia wody – wyznaczone na terenie Gminy Rożwienica strefy ochronne ujęć wody, w Woli Rożwienickiej z uwagi na małą powierzchnię - poniżej 5000 m², uwzględniono w ramach strefy 11SR, a ujęcia w Tyniowicach ujęto w strefie infrastrukturalnej (3SI).
- Koncentracja zabudowy została ukierunkowana na obszary o rozwiniętej infrastrukturze technicznej (miedzy innymi kanalizacyjnej, wodociągowej), co sprzyja ochronie jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Takie podejście minimalizuje ryzyko rozpraszania zabudowy.

Analizowany projekt dokumentu nie wprowadza ustaleń, które mogłyby skutkować nieosiągnięciem celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), ani powodować negatywnego wpływu na ich stan jakościowy lub ilościowy. Ustalenia Planu Ogólnego mają charakter kierunkowy i nie zawierają szczegółowych regulacji odnoszących się bezpośrednio do zasad ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Pomimo braku takich szczegółowych zapisów, plan poprzez właściwe kształtowanie struktury przestrzennej i wyznaczanie odpowiednich funkcji terenów w sposób pośredni sprzyja ochronie zasobów wodnych. Regulacja gospodarki przestrzennej ogranicza ryzyko chaotycznej, rozproszonej zabudowy oraz niekontrolowanego uszczelniania powierzchni między innymi poprzez wskazanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Kluczowe znaczenie dla skutecznej ochrony wód będzie jednak miało opracowanie i realizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które – na poziomie szczegółowym – powinny uwzględniać lokalne uwarunkowania hydrologiczne i hydrogeologiczne, obszary szczególnej ochrony wód. Uwzględnienie tych aspektów umożliwi precyzyjne określenie zasad gospodarowania przestrzenią w sposób zapewniający ochronę ilościową i jakościową zasobów wodnych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W ostatnim okresie obserwuje się znaczny wzrost liczby wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy (WZ), co wynika z faktu, iż w niedługim czasie planowane jest uchwalenie Planów Ogólnych, które wprowadzą nowe zasady kształtowania i porządkowania przestrzeni. Dokumenty te stanowią narzędzie ograniczające rozproszoną zabudowę, sprzyjając koncentracji funkcji osadniczych oraz racjonalnemu wykorzystaniu istniejącej infrastruktury technicznej.

Po przyjęciu Planu Ogólnego gmina uzyska podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które będą musiały zachować zgodność z jego

ustaleniami. W konsekwencji, uchwalenie nowych planów miejscowych spowoduje utratę mocy decyzji o warunkach zabudowy niezgodnych z przyjętym modelem zagospodarowania przestrzennego oraz ze strefami funkcjonalnymi określonymi w Planie Ogólnym.

Na etapie sporządzania Planu Ogólnego nie analizuje się indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy, gdyż ich uwzględnienie prowadziłoby do utrwalenia chaosu przestrzennego oraz utraty spójności systemu planistycznego. Celem Planu Ogólnego jest uporządkowanie struktury przestrzennej gminy, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów środowiska, w tym wód powierzchniowych i podziemnych.

Ograniczenie rozproszonej zabudowy ma kluczowe znaczenie dla ochrony zasobów wodnych, gdyż minimalizuje presję antropogeniczną na obszary o wysokiej infiltracji, ogranicza zjawisko uszczelniania powierzchni terenu oraz zmniejsza ryzyko niekontrolowanego odprowadzania ścieków. Koncentracja zabudowy w wyznaczonych strefach umożliwia efektywne planowanie systemów kanalizacyjnych i retencyjnych, co przekłada się na poprawę jakości wód i stabilizację stosunków wodnych w zlewni.

W tym kontekście uchwalenie Planu Ogólnego oraz zgodnych z nim planów miejscowych będzie stanowić istotny krok w kierunku zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, które sprzyja zarówno ładowi przestrzennemu, jak i długofalowej ochronie zasobów wodnych.

8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej

Ustalenia planu ogólnego poprzez wskazanie stref planistycznych, w których dopuszczono tereny inwestycyjne, przyczyniają się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Zmiany te mają zazwyczaj charakter punktowy i wynikają głównie z realizacji obiektów budowlanych oraz budowy nowych ciągów komunikacyjnych. Kluczowe jest jednak to, że tereny inwestycyjne zostały zaplanowane przede wszystkim w oparciu o istniejącą zabudowę oraz niezainwestowane luki w jej strukturze.

Wprowadzenie nowych inwestycji będzie skutkowało zmianą składu gatunkowego flory i fauny. Obszary dotychczas niezabudowane, charakteryzujące się obecnością gatunków typowych dla terenów otwartych i zadrzewionych, zostaną przekształcone w zieleni urządzoną (np. trawniki, nasadzenia krzewów, drzew ozdobnych, roślin rabatowych, często z udziałem gatunków obcego pochodzenia). Zmianie ulegnie również fauna – gatunki zwierząt wykorzystujące dotąd te obszary jako miejsca żerowania lub migracji mogą opuścić te tereny, co należy traktować jako oddziaływanie wtórne, długoterminowe i lokalne.

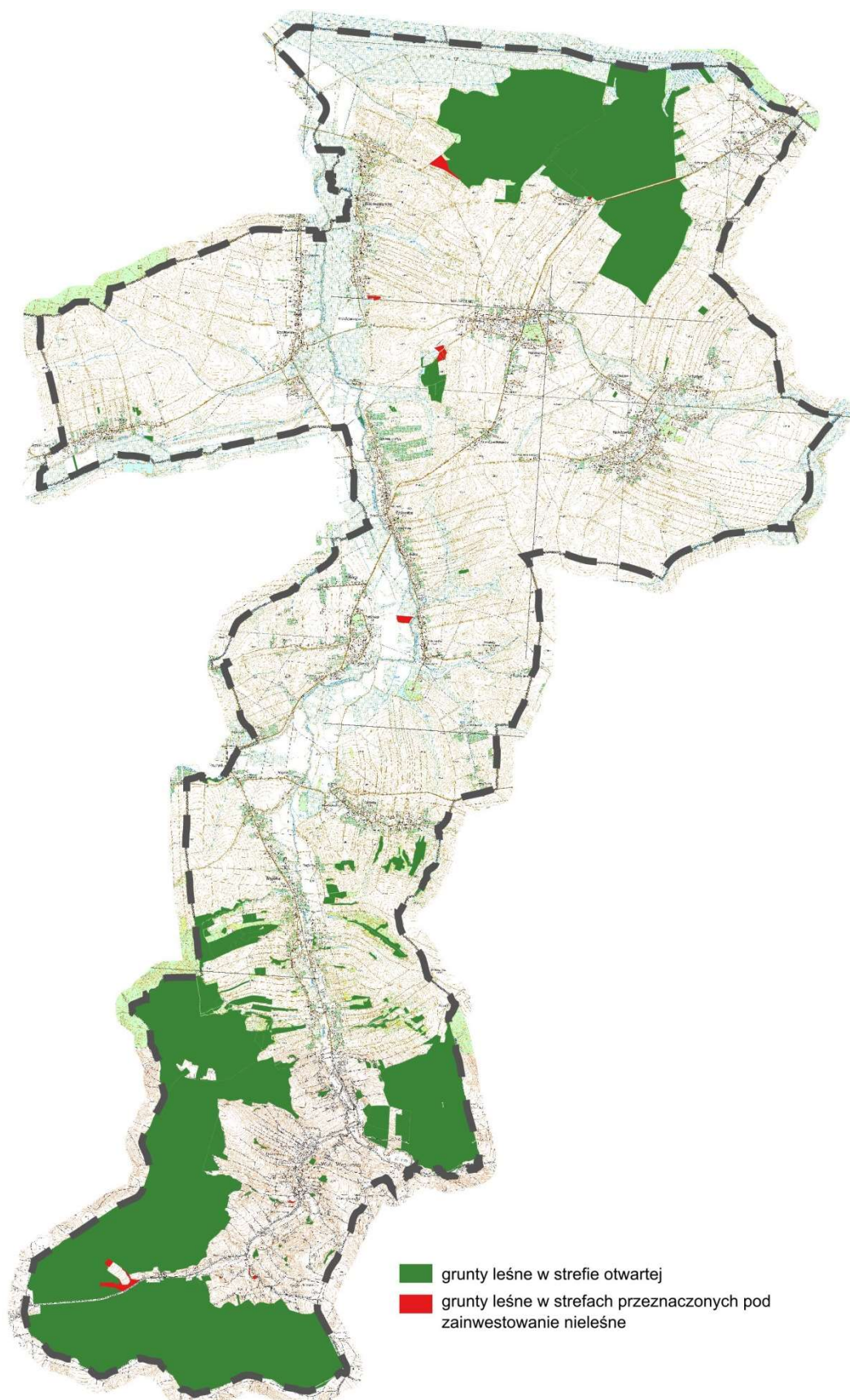
Należy jednak zaznaczyć, że nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko przyrodnicze, ponieważ wyznaczone strefy planistyczne obejmują głównie tereny zabudowane oraz przylegające do nich obszary niezainwestowane. Projekt planu ogólnego promuje koncentrację zabudowy, ograniczając tym samym jej rozpraszanie, co stanowi działanie zgodne z zasadą racjonalnego kształtowania przestrzeni i łagodzenia presji inwestycyjnej na tereny o wyższej wartości przyrodniczej.

Lasy zajmują 1 440,37 ha powierzchni gminy. Projekt planu ogólnego skutkuje przeznaczeniem części gruntów leśnych pod inną strefę niż strefa otwarta. Łącznie 10,24 ha znajduje

się w strefach z podstawowym profilem funkcjonalnym nieleśnego zainwestowania różnego rodzaju. Jednocześnie dla 1430,13 ha, co stanowi 99,3% powierzchni lasów w gminie Rożwienica, utrzymano funkcję leśną poprzez ich wskazanie w strefie otwartej (SO). Należy podkreślić, że niemal wszystkie lasy pełniące funkcję ochronną zostały zlokalizowane w granicach strefy otwartej (SO), natomiast jedynie niewielki fragment tych terenów ujęto w strefie 8SN.

Strefa 8SN, mimo dopuszczenia określonych form zagospodarowania, charakteryzuje się ustalonym minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 80%, co stwarza realne warunki do zachowania istniejących kompleksów leśnych oraz ograniczenia presji inwestycyjnej.

Dla każdej ze stref, w granicach której znajdują się grunty leśne jako dodatkowy profil funkcjonalny dodano „teren lasu”, co umożliwi na etapie sporządzania planu miejscowego określić przeznaczenie i sposób zagospodarowania, w tym również możliwe będzie utrzymanie terenu lasu.

Ryc. 10. Części stref związanych z nieleśnym zainwestowaniem wyznaczonym na gruntach leśnych,
źródło: Uzasadnienie do planu ogólnego Gminy Rożwienica.

Obszar Natura 2000 w większości znajduje się w strefie otwartej (25SO), w której – poza podstawowym przeznaczeniem – nie określono dodatkowych profili funkcjonalnych z wyjątkiem fragmentów w ramach stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową w związku z istniejącym zainwestowaniem (24SZ, 75SZ, 83SZ i 125SZ). Takie podejście zapewnia, że nie przewiduje się podejmowania inwestycji mogących powodować znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Na kolejnych etapach procesu planowania przestrzennego, w szczególności podczas opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, konieczne będzie bezwzględne przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa oraz ograniczeń wynikających z ochronnego statusu obszaru Natura 2000.

Obszar chronionego krajobrazu w większości znajduje się w strefie otwartej (25SO), w której – poza podstawowym przeznaczeniem – nie określono dodatkowych profili funkcjonalnych z wyjątkiem fragmentów w ramach strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (23SJ, 68SJ), stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (22SZ, 75SZ, 82SZ i 89SZ), strefy usługowej (26SU, 34SU) i strefie zieleni i rekreacji (8SN) - w związku z istniejącym zainwestowaniem.

Projektowane postanowienia planu ogólnego nie wpływają na złamanie zakazów Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Analiza przestrzenna lokalizacji stref przeznaczonych pod zainwestowanie wskazuje, że zostały one zaplanowane poza terenami o wysokiej wartości przyrodniczej, obejmującymi ekosystemy leśne, co istotnie ogranicza potencjalne oddziaływanie inwestycji na cenne tereny obszaru chronionego krajobrazu.

Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Przemyśle Nr XX/148/87 z dnia 25 czerwca 1987 r. (Dz. U. Woj. Przem. Nr 8 poz. 92). Obowiązującym dokumentem określającym jego powierzchnię, granice oraz obowiązujące zakazy i nakazy jest aktualnie uchwała nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu.

Na terenie Obszaru zakazuje się:

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
 - Plan ogólny ma charakter strategiczny i kierunkowy, a jego ustalenia nie stanowią podstawy do bezpośredniej realizacji inwestycji mogących potencjalnie wpływać na środowisko. Wszelkie przyszłe zamierzenia inwestycyjne będą podlegały indywidualnej ocenie zgodności z przepisami, w tym obowiązkowi przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko – jeśli zajdzie taka potrzeba. Tym samym projekt planu ogólnego nie prowadzi do naruszenia celów i zasad ochrony Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

2. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - projekt nie zawiera ustaleń, które mogłyby skutkować złamaniem powyższego zakazu.
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - w przypadku występowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych w granicach OCHK w obrębie stref przeznaczonych do zainwestowania, konieczne będzie ich precyzyjne zidentyfikowanie na dalszych etapach planowania przestrzennego oraz uwzględnienie obowiązującego zakazu ich likwidacji. W przypadku stref planistycznych wskazanych pod zainwestowanie, wprowadzono dodatkowy profil funkcjonalny w postaci „terenu zieleni naturalnej”, co umożliwia – na etapie uchwalania planów miejscowych lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy – określenie formy i sposobu zagospodarowania, z uwzględnieniem potencjalnej konieczności zachowania istniejących zadrzewień jako elementu przyrodniczego danego obszaru. Tym samym projekt planu ogólnego nie prowadzi do naruszenia celów i zasad ochrony Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
4. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek: Wiar, San, Mleczka Wschodnia, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1a, 1b, 1c, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
 - projekt nie zawiera ustaleń, które mogłyby skutkować złamaniem powyższego zakazu.
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - zakaz nie dotyczy wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2025 poz. 418 z późn. zm.) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Realizacja zabudowy nie spowoduje istotnych zmian w rzeźbie terenu. Analiza rzeźby terenu, w rejonach lokalizacji zabudowy wskazuje, że budowa obiektów o takiej funkcji, nie wymaga prowadzenia istotnych prac ziemnych. W związku z powyższym należy uznać, że ustalenia projektu planu ogólnego

nie prowadzą do naruszenia zakazów Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - projekt nie zawiera ustaleń, które mogłyby skutkować złamaniem powyższego zakazu.
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
 - projekt nie zawiera ustaleń, które mogłyby skutkować złamaniem powyższego zakazu.

W obszarze przebiegu korytarzy ekologicznych nie zidentyfikowano stref inwestycyjnych, które mogłyby prowadzić do ich istotnego zawężenia lub przerwania ich ciągłości ekologicznej.

Tereny objęte strefami pod zabudowę mieszkaniową, gospodarczą, usługową, to w przeważającej mierze grunty rolnicze o niskiej wartości przyrodniczej. Ich przekształcenie pod zabudowę nie skutkuje zatem znaczącą utratą cennych siedlisk przyrodniczych.

Wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne porządkują strukturę przestrzenną gminy, ograniczając rozprzestrzenianie się zabudowy na obszary pełniące istotne funkcje przyrodnicze. Z punktu widzenia ochrony różnorodności biologicznej, w tym siedlisk fauny i flory, takie podejście jest korzystne, gdyż minimalizuje presję inwestycyjną na tereny cenne przyrodniczo oraz sprzyja zachowaniu integralności lokalnych ekosystemów. Strategia ta wspiera również realizację zasad zrównoważonego rozwoju poprzez koncentrację zabudowy w obszarach już przekształconych antropogenicznie.

8.5 Krajobraz

Projekt planu ogólnego gminy nie zawiera szczegółowych ustaleń dotyczących ochrony i kształtowania krajobrazu, co wynika z jego ramowego charakteru. Kwestie te zostaną doprecyzowane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których zostaną określone zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, a także sposoby ich kształtowania zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami.

W granicach wyznaczonych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono lokalizację terenów inwestycyjnych, obejmujących zarówno obszary już zagospodarowane, jak i niezabudowane, przeznaczone pod potencjalną zabudowę. Wyznaczenie tych stref oparto na kompleksowej analizie przestrzennej i środowiskowej, uwzględniającej istniejące zagospodarowanie terenu, obowiązujące akty planistyczne, zgłoszone wnioski interesariuszy oraz uwarunkowania przyrodnicze gminy. W szczególności brano pod uwagę rozmieszczenie form ochrony przyrody, przebieg korytarzy ekologicznych, lokalizację użytków rolnych i gruntów leśnych, a także zalecenia i rekomendacje zawarte w audycie krajobrazowym województwa podkarpackiego. Takie podejście zapewnia racjonalne gospodarowanie przestrzenią z uwzględnieniem wartości krajobrazowych.

W wyniku realizacji nowych inwestycji w strefach do tego dedykowanych, krajobraz będzie podlegał stopniowym przekształceniom. W celu ograniczenia negatywnych skutków tych zmian oraz zapewnienia harmonijnego kształtowania przestrzeni, istotne jest wprowadzenie w strefach

planistycznych (z wyłączeniem stref SO, SG i SK) wymogu minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Wskaźnik ten pozwala na zachowanie elementów zieleni i otwartych przestrzeni, co ogranicza negatywne skutki urbanizacji i sprzyja zrównoważonemu kształtowaniu środowiska przestrzennego.

W Audycie krajobrazowym województwa podkarpackiego na obszarze Gminy Rożwienica nie zidentyfikowano krajobrazów priorytetowych. Na etapie wyznaczania stref planistycznych podejmowano działania mające na celu uwzględnienie ustaleń audytu, w szczególności poprzez dostosowanie układu i charakteru stref do typów i podtypów krajobrazów wyróżnionych w opracowaniu. Zachowano przy tym dominujący charakter krajobrazu rolniczego oraz charakterystyczne układy przestrzenne miejscowości. Dzięki temu strefy pozostają spójne z diagnozą krajobrazową i chronią lokalne wartości krajobrazowe.

Przy sporządzeniu dokumentu Planu Ogólnego dla gminy Rożwienica, uwzględniono zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska, poprzez wskazanie najbardziej dopasowanej do stanu istniejącego strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym wraz z dookreśleniem profili dodatkowych, w tym przede wszystkim poprzez utrzymanie ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy jednoczesnym oszczędnym i wynikającym z potrzeb przeznaczaniu nowych terenów pod urbanizację i możliwości wynikających z obszaru uzupełnienia zabudowy. Wyznaczone strefy planistyczne porządkują strukturę przestrzenną gminy, sprzyjając ograniczeniu niekontrolowanej ekspansji zabudowy.

8.6 Hałas, vibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Należy pamiętać, iż prawo ochrony środowiska traktuje hałas, jako jedno z zanieczyszczeń środowiska i w związku z tym, poddaje go takim samym zasadom i obowiązkom jak w przypadku innych zanieczyszczeń. Bardzo często problem hałasu jest bagatelizowany, a jednocześnie badania naukowe wykazują, że dla przeciętnego człowieka hałas jest kilkakrotnie bardziej dokuczliwy niż np. zanieczyszczenie powietrza.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca, 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W obrębie stref wielofunkcyjnych z zabudową jednorodzinną i zagrodową (SJ i SZ) realizacja nowych inwestycji wiąże się z czasowym wzrostem poziomu hałasu, wynikającym z pracy maszyn i urządzeń budowlanych oraz transportu materiałów. Oddziaływania te będą miały charakter przejściowy i występować będą głównie w porze dziennej. Po zakończeniu prac budowlanych emisja hałasu może być związana z codziennym użytkowaniem nowych obiektów – przebywaniem ludzi oraz wzmożonym ruchem pojazdów w ich otoczeniu. Nie przewiduje się jednak istotnego wzrostu hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną, ponieważ wyznaczone w planie ogólnym strefy planistyczne obejmują głównie obszary już zabudowane oraz przylegające do nich tereny niezainwestowane, co ogranicza ryzyko przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

W odniesieniu do stref usługowych, gospodarczych, oraz innych stref inwestycyjnych na etapie sporządzania planu ogólnego brak jest możliwości jednoznacznego określenia potencjalnych oddziaływań na klimat akustyczny. Wynika to z braku szczegółowych informacji dotyczących rodzaju

planowanych przedsięwzięć, ich skali, technologii oraz parametrów technicznych. Ocena ewentualnych negatywnych skutków będzie możliwa dopiero na późniejszych etapach planowania przestrzennego, tj. w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Hałas związany z działalnością górniczą, (strefa 1SG i 3SG) ma zasięg lokalny i skupia się w obrębie miejsc prowadzenia prac a także wzdłuż dróg technologicznych i dróg wywozu kopaliny poza teren obszaru górniczego. Źródłami hałasu będą maszyny i urządzenia służące wydobywaniu kopaliny, przetwarzania oraz środki transportu. Hałas związany z eksploatacją margli ma zazwyczaj charakter okresowy i zmienny w czasie, uzależniony od intensywności wydobycia oraz harmonogramu prac. Jego oddziaływanie przestrzenne jest ograniczane przez ukształtowanie terenu wyrobiska, stosowane technologie wydobycia oraz ewentualne środki ochrony akustycznej.

Należy podkreślić, że przedsięwzięcia kwalifikowane jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), podlegają obowiązkowi przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku przedsięwzięć z tzw. katalogu fakultatywnego (z grupy II), organ właściwy może odstąpić od przeprowadzenia OOŚ, jeśli na podstawie analizy karty informacyjnej przedsięwzięcia (KIP) uzna, że inwestycja nie będzie powodować znaczącego oddziaływania na środowisko. W ramach raportu oddziaływania na środowisko dokonuje się szczegółowej analizy m.in. zakresu i skali wpływu planowanej inwestycji na klimat akustyczny, a także zgodności z przepisami prawa ochrony środowiska. W przypadku stwierdzenia potencjalnie istotnych negatywnych skutków, raport powinien zawierać propozycje działań minimalizujących lub eliminujących te oddziaływania.

W odniesieniu do urządzeń fotowoltaicznych, których lokalizacja została dopuszczona w planie ogólnym, należy wskazać, że proces wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem promieniowania słonecznego nie wiąże się z emisją hałasu do środowiska. Instalacje fotowoltaiczne charakteryzują się bezemisyjnym i bezgłośnym trybem pracy, co oznacza, że ich eksploatacja nie generuje uciążliwości akustycznych, nawet w przypadku instalacji wielkopowierzchniowych. W konsekwencji, funkcjonowanie takich urządzeń nie wpływa negatywnie na klimat akustyczny otoczenia.

W odniesieniu do stref 16SO, 18S i 10SR, w których przewidziano dodatkowy profil funkcjonalny obejmujący tereny elektrowni wiatrowych, ocena oddziaływania tych inwestycji na klimat akustyczny będzie możliwa dopiero na kolejnych etapach procesu inwestycyjnego. Analizy te zostaną wykonane w ramach procedury uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kiedy znane będą już konkretne lokalizacje planowanych turbin. Dopiero dostęp do tych danych umożliwia wykonanie rzetelnych obliczeń emisji hałasu, uwzględniających m.in. moc akustyczną urządzeń, warunki topograficzne oraz zagospodarowanie terenu. Na tym etapie możliwe będzie dokonanie oceny zgodności planowanej inwestycji z obowiązującymi standardami środowiskowymi w zakresie ochrony przed hałasem. Ponadto, po oddaniu instalacji do użytkowania przeprowadza

się porealizacyjną analizę hałasu, mającą na celu weryfikację, czy rzeczywisty poziom emisji turbin nie przekracza wartości dopuszczalnych określonych w przepisach.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Projekt planu ogólnego gminy nie przewiduje lokalizacji konkretnych inwestycji mogących generować pola elektromagnetyczne (PEM). Dokument ten określa jedynie strukturę przestrzenną gminy w postaci katalogu stref planistycznych wraz z przypisanymi im profilami funkcjonalnymi. W profilu funkcjonalnym stref planistycznych dopuszczono m.in. tereny infrastruktury technicznej. Brak jest podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi

Ze względu na ogólny charakter projektu planu ogólnego gminy Rożwienica, który koncentruje się na strefowaniu przestrzennym oraz określeniu nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji wyłącznie w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych, przeprowadzenie szczegółowej analizy potencjalnych zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi na tym etapie planowania jest trudne. Plan ogólny stanowi jednak podstawę do dalszego, bardziej szczegółowego planowania na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w ramach których możliwe będzie precyzyjniejsze odniesienie się do potencjalnych oddziaływań inwestycji na zdrowie oraz warunki życia mieszkańców.

Na terenie Gminy Rożwienica znajdują się 4 cmentarze parafialne czynne (2SC, 3SC, 4SC, 5SC). W odniesieniu do dwóch obiektów zaplanowano rozbudowę poprzez wyznaczenie stref cmentarnych o powierzchni większej niż obecnie użytkowany teren cmentarny; dotyczy to strefy 3SC w miejscowości Tyniowice oraz strefy 5SC w miejscowości Węgierka. Ponadto w miejscowości Rudołowice przewidziano lokalizację nowego cmentarza, oznaczonego jako strefa 1SC. W uzasadnieniu do projektu Planu Ogólnego wskazano obszary ograniczonego użytkowania, pasy izolujące tereny cmentarne 50 m i 150 m. Zgodnie z treścią § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Należy podkreślić, że przy wyznaczaniu granic stref wielofunkcyjnych SJ i SZ uwzględniono brak możliwości realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w pasie izolującym teren cmentarny 50 m. Wyjątek stanowią wyznaczone strefy 102SJ, 70SZ i 71SZ (Rudołowice) oraz 111SZ, 112SZ, 109SZ i 96SZ (Węgierka), których granice przy cmentarzu w Rudołowicach wynikają z istniejącego zainwestowania mieszkalnego (ale bez obszaru uzupełnienia zabudowy OUZ). Na

etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy nastąpi sprecyzowanie warunków i określenie zakazów w zabudowie.

Tab. 5. Wykaz stref planistycznych w pasie 50m od strefy SC.

Strefa w projekcie POG	Strefy w pasie 50 m od strefy SC (cmentarze czynne)	uwagi
1SC	12SO	Strefa 12SO jest niezainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej, teren elektrowni słonecznej.
2SC	12SO, 10SJ, 70SZ, 71SZ, 6SN	Strefa 12SO jest niezainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej, teren elektrowni słonecznej. Strefa 10SJ jest zainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej. Strefy 70SZ i 71SZ są zainwestowane, w profilu dodatkowym przewidziano teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren wielkotowarowej produkcji rolnej Strefa 6SN jest zainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren usług sportu i rekreacji. W pasie 50 m od cmentarza w strefie 6SN nie ma wyznaczonego OUZ czyli na dalszym etapie planowania przestrzennego - sporządzania planu miejscowego nastąpi sprecyzowanie warunków i określenie zakazów w zabudowie.
3SC	7SO, 31SU	Strefa 7SO jest niezainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej, teren elektrowni słonecznej. Strefa 31SU jest zainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren składów i magazynów.
4SC	15SO	Strefa 15SO jest niezainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej, teren elektrowni słonecznej.
5SC	15SO, 96SZ, 109SZ, 111SZ, 112SZ	Strefa 15SO jest niezainwestowana; w profilu dodatkowym przewidziano teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej, teren elektrowni słonecznej. Strefy 96SZ, 109SZ, 111SZ, 112SZ są zainwestowane, w profilu dodatkowym przewidziano teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren wielkotowarowej produkcji rolnej

Przyjęcie planu ogólnego gminy stanowi istotny instrument zarządzania rozwojem przestrzennym, który wywiera pozytywny wpływ na dobrostan społeczności lokalnej oraz redukuje potencjalne konflikty społeczne. Dzięki uporządkowaniu ładu przestrzennego, plan ogólny zapewnia logiczną i spójną strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy, co sprzyja harmonijnemu rozwojowi terenów zurbanizowanych oraz jednocześnie chroni obszary o wysokich walorach przyrodniczych.

Jedną z głównych korzyści wynikających z wdrożenia planu ogólnego jest zwiększenie przewidywalności w zakresie lokalizacji i charakteru przyszłych inwestycji. Zdefiniowane zasady zagospodarowania przestrzeni minimalizują ryzyko występowania niepożądanych zjawisk, takich jak sytuowanie obiektów o funkcjach uciążliwych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Tego typu działania planistyczne przyczyniają się do ochrony jakości życia mieszkańców.

W kontekście zrównoważonego rozwoju, plan ogólny pełni funkcję narzędzia wspierającego racjonalne gospodarowanie przestrzenią, uwzględniającego zarówno potrzeby społeczne, jak i środowiskowe. Ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy (tzw. urban sprawl) wpływa pozytywnie na efektywność wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i

społecznej, zmniejsza koszty jej rozbudowy oraz ogranicza fragmentację krajobrazu i utratę siedlisk przyrodniczych.

Co ważne, ustalenia planu ogólnego wspierają działania na rzecz klimatu i dostosowania do jego zmian. Plan promuje zwartą zabudowę, co ułatwia rozwój efektywnej sieci transportu. Dzięki temu poprawia się również dostępność przestrzenna i komfort życia mieszkańców.

Plan ogólny określa ponadto długofalowe kierunki rozwoju przestrzennego, co zwiększa poczucie stabilności i bezpieczeństwa wśród mieszkańców, a także ogranicza ryzyko konfliktów między różnymi grupami interesariuszy, np. mieszkańcami, inwestorami, jednostkami samorządu terytorialnego.

Na obszarze gminy Roźwienica nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK), ani obiekty infrastruktury przeciwpowodziowej w postaci wałów przeciwpowodziowych.

Tereny osuwisk i terenów ruchów masowych uwzględniono wyznaczając strefy otwarte, z wyjątkiem przypadków wyznaczenia:

- na osuwiskach aktywnych – w strefie cmentarza (5SC) oraz w ramach stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (21SZ, 25SZ, 29SZ, 39SZ, 79SZ, 96SZ, 101SZ, 102SZ, 104SZ, 109SZ, 111SZ, 112SZ, 114SZ, 116Z, 118SZ, 120SZ i 123SZ) - w związku z występowaniem istniejącego zagospodarowania,
- na osuwiskach aktywnych okresowo – w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (62SJ, 93SJ), stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (25SZ, 32SZ, 36SZ, 37SZ, 39SZ, 57SZ, 80SZ, 97SZ, 98SZ, 99SZ, 100SZ, 102SZ, 103SZ, 105SZ, 106SZ, 107SZ, 108SZ, 110SZ, 111SZ, 113SZ, 114SZ, 115SZ, 117SZ, 118SZ, 119SZ, 120SZ, 121SZ, 122SZ, 123SZ, 128SZ, 142SZ i strefy usługowej (27SU) - w związku z występowaniem istniejącego zagospodarowania,
- na osuwiskach nieaktywnych – w strefie cmentarza (5SC), stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (21SZ, 32SZ, 35SZ, 39SZ, 56SZ, 87SZ, 96SZ, 109SZ, 117SZ, 142SZ - w związku z występowaniem istniejącego zagospodarowania,
- na obszarach zagrożonych ruchami masowymi – w wielu strefach zgodnie z zagospodarowaniem.

Podsumowując, plan ogólny stanowi fundament polityki przestrzennej gminy, który mimo ograniczonego poziomu szczegółowości, pełni istotną rolę w kształtowaniu warunków dla zrównoważonego i społecznie akceptowalnego rozwoju, integrującego aspekty urbanistyczne, środowiskowe, społeczne i gospodarcze.

8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym

ryzyku (ZZR) lub o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie podaje do publicznej wiadomości informacje dotyczące zakładów o dużym ryzyku (ZDR) i zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego. Na terenie gminy Roźwienica nie występują zakłady ZDR i ZZR (stan na dzień listopad 2024 r.) .

Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w odniesieniu do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8.9 Zabytki i dobra materialne

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz stanowiska archeologiczne, zostały uwzględnione w projekcie planu ogólnego poprzez przypisanie im odpowiednich stref planistycznych, z profilami funkcjonalnymi dostosowanymi do charakteru i funkcji poszczególnych obiektów. Szczegółowe zasady zagospodarowania tych terenów będą przedmiotem opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z obecności obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz zabytków archeologicznych wynikają z przepisów odrębnych, w szczególności ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W odniesieniu do obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, zasady ich ochrony zostaną określone na etapie sporządzanego planu miejscowego. Ze względu na ramowy i ogólny charakter planu ogólnego, nie ma możliwości szczegółowego określenia zasad działalności inwestycyjnej ani wyznaczania stref ochrony konserwatorskiej w jego zapisach – ograniczenie to wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

8.10 Oddziaływania transgraniczne

Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Roźwienica nie będzie skutkować transgranicznym oddziaływaniem na środowisko, co wynika zarówno z położenia gminy – znacznie oddalonej od granic państwa – jak i z charakteru planowanego dokumentu. Plan ogólny, jako akt prawa miejscowego o strategicznym i kierunkowym charakterze, obejmuje wyłącznie strefowanie obszaru gminy oraz określenie nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji poprzez parametry i wskaźniki urbanistyczne, zawarte w gminnych standardach urbanistycznych. Z uwagi na kierunkowy, ogólny charakter dokumentu oraz brak wskazania konkretnych inwestycji nie ma podstaw do prognozowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, nie istnieją przesłanki merytoryczne do prognozowania skutków środowiskowych poza granicami kraju, wynikających z realizacji ustaleń planu ogólnego.

9 Propozycje innych niż w projekcie POG rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko

Na etapie sporządzania projektu planu ogólnego gminy Rożwienica dokonano analizy różnych wariantów rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych. Warianty te odnosiły się przede wszystkim do możliwych kierunków rozwoju zabudowy mieszkaniowej, lokalizacji funkcji usługowych, przebiegu powiązań komunikacyjnych oraz zakresu ochrony obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Rozważania prowadzone były w ramach prac koncepcyjnych oraz wewnętrznych konsultacji zespołu projektowego, a także w toku spotkań roboczych z przedstawicielami władz lokalnych, mieszkańców, inwestorów oraz właściwych organów i instytucji administracji publicznej.

Charakter planu ogólnego jako aktu prawa miejscowego o ograniczonym poziomie szczegółowości, koncentrującego się głównie na delimitacji stref planistycznych oraz określaniu ogólnych kierunków zagospodarowania przestrzennego sprawia, że nie przesądza on o konkretnych formach zagospodarowania terenów ani o lokalizacji poszczególnych inwestycji. Ustalenia planu ogólnego mają przede wszystkim charakter ramowy i strategiczny, stanowiąc podstawę dla dalszych opracowań planistycznych, takich jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego czy decyzje o warunkach zabudowy. W związku z tym jego bezpośredni wpływ na środowisko jest ograniczony, a potencjalne skutki środowiskowe wynikają głównie z kierunków wyznaczonych dla rozwoju funkcji przestrzennych, które dopiero na dalszym etapie planowania mogą być poddawane szczegółowej ocenie pod kątem oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

Zmiany w strukturze przestrzennej, jakie przewiduje dokument, są w przeważającej mierze zgodne z dotychczasowym stanem zagospodarowania oraz kierunkami wyznaczonymi w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W wielu przypadkach mają one charakter porządkujący – uzupełniający lub adaptacyjny względem już istniejących funkcji przestrzennych, co ogranicza zakres ingerencji w środowisko przyrodnicze.

Zidentyfikowane oddziaływania, jakie mogą wynikać z realizacji ustaleń planu, obejmują głównie wpływ na powierzchnię biologicznie czynną, wynikający z potencjalnej urbanizacji nowych terenów mieszkaniowych oraz towarzyszącej im infrastruktury. Jednakże, przy założeniu stosowania odpowiednich rozwiązań technicznych, nowoczesnych technologii budowlanych i zgodności realizacji inwestycji z przepisami ochrony środowiska, skala tych oddziaływań nie powinna przekroczyć progów uznawanych za znaczące w świetle obowiązujących norm i standardów.

Z uwagi na powyższe, przyjęto, że plan ogólny – w kształcie ujętym w projekcie – nie będzie powodował znaczących negatywnych skutków dla środowiska, o ile realizacja jego zapisów będzie odbywać się w zgodzie z przepisami ochrony środowiska i zasadami zrównoważonego rozwoju. W związku z tym, alternatywne warianty zapisów planistycznych nie zostały uwzględnione w niniejszym opracowaniu, jako nieuzasadnione z punktu widzenia racjonalności przestrzennej oraz prognozowanego wpływu na środowisko.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu POG oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.), organ wykonawczy gminy zobowiązany jest do dokonywania oceny aktualności planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ocena ta powinna być sporządzana co najmniej raz w trakcie kadencji rady gminy, zgodnie z art. 32 wspomnianej ustawy. W związku z powyższym, zasadne jest, aby analizę skutków realizacji postanowień Planu Ogólnego – w szczególności w zakresie funkcji terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz stopnia realizacji przyjętych wskaźników – przeprowadzać w ramach przedmiotowej oceny. Takie podejście umożliwia systemowe i zgodne z prawem monitorowanie efektywności wdrażania ustaleń dokumentów planistycznych. W szczególności rekomenduje się zwrócenie uwagi na stopień realizacji ustaleń dotyczących wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, który stanowi istotny parametr środowiskowy i urbanistyczny, wpływający m.in. na jakość przestrzeni publicznej, retencję wód opadowych oraz lokalny mikroklimat.

Wpływ skutków realizacji ustaleń planu ogólnego na środowisko, analizowany będzie ponadto w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System ten stanowi podstawowe źródło danych w zakresie oceny stanu środowiska i jego zmian.

W odniesieniu do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wydano lub będą wydawane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, obowiązek prowadzenia monitoringu środowiskowego zostanie określony indywidualnie w treści tych decyzji.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko, są ustalenia Planu Ogólnego Gminy Rożwienica (POG), zgodnie z podjętą uchwałą Nr 409/XLVII/2024 Rady Gminy w Rożwienicy z dnia 26 stycznia 2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Rożwienica.

Jednym z głównych założeń nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest wygaszenie obowiązywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i zastąpienie go planem ogólnym. Z uwagi na zawarte w znnowelizowanej ustawie terminy graniczne obowiązywania studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do czasu uchwalenia planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego. Zapisy planu ogólnego uwzględniane będą przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto plan ogólny stanowić będzie podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza, zgodnie z art. 46 tej ustawy, stanowi integralny element strategicznej oceny oddziaływania

na środowisko, w ramach której organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy, zapewnia udział społeczeństwa w postępowaniu w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOŚ.411.1.61.2024.AP.4 z dnia 02.07.2024 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarosławiu – pismo znak: PSNZ.9020.13.1.2024 z dnia 13.06.2024 r.

Prognoza obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych zawartych w ustaleniach analizowanego projektu POG. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów POG, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

W planie ogólnym gminy określa się obligatoryjnie strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne. Fakultatywnie można określić obszary uzupełnienia zabudowy i obszary zabudowy śródmiejskiej. Na terenie gminy Roźwienica w planie ogólnym nie wyznaczono obszaru zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny został sporządzony na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyrażone w liczbie mieszkańców w Gminie Roźwienica wynosi 1 000 osób. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w strefach planistycznych SJ i SZ, suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70% (w przypadku Gminy Roźwienica 700 os.) oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie (w przypadku Gminy Roźwienica 1 300 os.).

Jednocześnie obowiązuje wyjątek pozwalający na wyznaczenie obszarów przekraczających 130% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w terenach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej.

Wyznaczając strefy planistyczne w pierwszej kolejności uwzględniono obowiązujące na terenie gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, na których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej.

Chłonność położonych na terenie Gminy Roźwienica obszarów przeznaczonych w planie miejscowym pod zabudowę o funkcji mieszkaniowej wynosi 742 osób.

W drugiej kolejności wyznaczono obszar uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy wraz z uwzględnieniem jego poszerzenia.

Co do zasady do tych obszarów uzupełnienia zabudowy OUZ ma być ograniczone wydawanie decyzji o warunkach zabudowy. Wyjściowy OUZ został wyznaczony na powierzchni 3 376 516 m² a następnie poszerzony do obszaru o powierzchni 3 944 201 m² wyznaczony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

W ramach planu ogólnego Gminy Roźwienica wprowadzono następujące strefy planistyczne:

12. SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
13. SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową
14. SU – strefa usługowa
15. SP – strefa gospodarcza
16. SR – strefa produkcji rolniczej
17. SI – strefa infrastrukturalna
18. SN – strefa zieleni i rekreacji
19. SC – strefa cmentarzy
20. SG – strefa górnictwa
21. SO – strefa otwarta
22. SK – strefa komunikacyjna

Ze względu na charakter gminy nie wyznaczono strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW oraz strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

Poszczególne strefy planistyczne wydzielono głównie w oparciu o ewidencję gruntów i budynków wykorzystując istniejącą geometrię działek oraz kontury użytków gruntowych. Ponadto wyznaczając granice brano pod uwagę geometrię obiektów z dostępnych lub przekazanych baz danych (w myśl art. 13g ustawy), lokalne uwarunkowania oraz politykę przestrzenną gminy, jak również złożone wnioski mieszkańców.

Zgodnie z zasadami sporządzania planu ogólnego oprócz zakwalifikowania terenu do danej strefy możliwe jest wskazanie tzw. profilu dodatkowego uwzględniającego specyfikę danego terenu. Należy podkreślić, że profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) określa jedynie jakie funkcje będą dopuszczalne do wyznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku wyznaczenia OUZ). W planie ogólnym nie określa się proporcji między funkcjami wynikającymi w wskazanego profilu funkcjonalnego i nie ma to wpływu na udział tych funkcji w planowanym zagospodarowaniu. Szczegółowe warunki zagospodarowania będą do ustalenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w trakcie wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Wybierając profil dodatkowy w planie ogólnym Gminy Rożwienica dla poszczególnych stref przeanalizowano indywidualny, lokalny charakter każdej wyodrębnionej jednostki przestrzennej oraz uwarunkowania, w tym wynikające z przepisów odrębnych.

W ramach wymaganych standardów urbanistycznych określone zostały:

- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy zgodnie z art. 13e ust. 2 ustawy o planowaniu w strefach planistycznych: SJ, SZ, SU, SP, SR, SI (czyli o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–7);

oraz

- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – w strefach planistycznych, dla których przepis przewiduje obligatoryjnie określenie tej powierzchni (czyli o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–10) – w niniejszym planie ogólnym to strefy: SJ, SZ, SU, SP, SR, SI, SN, SC.

Dla stref SG, SO, SK nie określono udziału powierzchni biologicznie czynnej z uwagi na brak takiego wymogu.

Ustalenie stref funkcjonalnych w projekcie planu ogólnego Gminy Rożwienica, będzie skutkowało ograniczonym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze. Wynika to przede wszystkim z faktu, że znaczna część wyznaczonych stref jest zgodna z aktualnym sposobem zagospodarowania terenu lub przewiduje uzupełnienie istniejącej zabudowy, co znacząco redukuje zakres potencjalnych ingerencji w środowisko.

Planowane przekształcenia przestrzenne, ukierunkowane głównie na rozwój funkcji mieszkaniowej, będą miały charakter umiarkowany pod względem wpływu na środowisko. Skala zmian nie wskazuje na zagrożenie dla równowagi ekologicznej, a ewentualne skutki mogą być skutecznie łagodzone przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań projektowych oraz instrumentów ochrony środowiska na etapie realizacji inwestycji.

Choć niektóre skutki środowiskowe – zwłaszcza związane z trwałą zabudową – mogą mieć charakter bezpośredni i długofalowy, to zastosowanie nowoczesnych technologii i środków minimalizujących wpływ inwestycji (np. retencja, rozwiązania niskoemisyjne, zielona infrastruktura) pozwala uznać ryzyko przekroczenia norm jakości środowiska za niskie.

Charakter planu ogólnego jako aktu prawa miejscowego o ograniczonej szczegółowości – skupionego na wyznaczaniu stref planistycznych i określaniu ogólnych zasad zagospodarowania – powoduje, że nie stanowi on bezpośredniego instrumentu realizacyjnego inwestycji, lecz pełni funkcję kierunkową i koordynującą politykę przestrzenną na poziomie lokalnym. Jego ustalenia służą przede wszystkim jako podstawa do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W związku z tym wpływ planu ogólnego na środowisko należy oceniać w sposób pośredni i perspektywiczny, z uwzględnieniem stopnia ogólności ustaleń oraz przyszłych etapów planowania szczegółowego, w których możliwe będzie dokonanie dokładniejszych analiz środowiskowych dla konkretnych inwestycji.

Na etapie sporządzania projektu planu ogólnego Gminy Rożwienica dokonano analizy różnych wariantów rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych. Warianty te odnosiły się przede wszystkim do możliwych kierunków rozwoju zabudowy mieszkaniowej, lokalizacji funkcji usługowych, przebiegu powiązań komunikacyjnych oraz zakresu ochrony obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo. Rozważania prowadzone były w ramach prac koncepcyjnych oraz wewnętrznych konsultacji zespołu projektowego, a także w toku spotkań roboczych z przedstawicielami władz lokalnych, mieszkańców, inwestorów oraz właściwych organów i instytucji administracji publicznej.

Zmiany w strukturze przestrzennej, jakie przewiduje dokument, są w przeważającej mierze zgodne z dotychczasowym stanem zagospodarowania oraz kierunkami wyznaczonymi w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W wielu przypadkach mają one charakter porządkujący – uzupełniający lub adaptacyjny względem już istniejących funkcji przestrzennych, co ogranicza zakres ingerencji w środowisko przyrodnicze.

Z uwagi na powyższe, przyjęto, że plan ogólny – w kształcie ujętym w projekcie – nie będzie powodował znaczących negatywnych skutków dla środowiska, o ile realizacja jego zapisów będzie odbywać się w zgodzie z przepisami ochrony środowiska. W związku z tym, alternatywne warianty zapisów planistycznych nie zostały uwzględnione w niniejszym opracowaniu, jako nieuzasadnione z punktu widzenia racjonalności przestrzennej oraz prognozowanego wpływu na środowisko.

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu ogólnego, będzie prowadzony przez organ wykonawczy gminy, który jest zobowiązany jest do dokonywania oceny aktualności planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ocena ta powinna być sporządzana co najmniej raz w trakcie kadencji rady gminy. W związku z powyższym, zasadne jest, aby analizę skutków realizacji postanowień Planu Ogólnego – w szczególności w zakresie funkcji terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz stopnia realizacji przyjętych wskaźników – przeprowadzać w ramach przedmiotowej oceny. Takie podejście umożliwia systemowe i zgodne z prawem monitorowanie efektywności wdrażania ustaleń dokumentów planistycznych. W szczególności rekomenduje się zwrócenie uwagi na stopień realizacji ustaleń dotyczących wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, który stanowi istotny parametr środowiskowy i urbanistyczny, wpływający m.in. na jakość przestrzeni publicznej, retencję wód opadowych oraz lokalny mikroklimat.

Wpływ skutków realizacji ustaleń planu ogólnego na środowisko, analizowany będzie ponadto w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System ten stanowi podstawowe źródło danych w zakresie oceny stanu środowiska i jego zmian.

W odniesieniu do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wydano lub będą wydawane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, obowiązek prowadzenia monitoringu środowiskowego zostanie określony indywidualnie w treści tych decyzji.

12 Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne**A. Akty prawne**

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1478 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960).
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 418 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 1383 z późn. zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 poz. 112 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2022 poz. 2630 z późn. zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 845 z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380 z późn. zm.).
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. poz. 1409 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. poz. 1408 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138).
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300).
21. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r., poz. 729 z późn. zm.)
22. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r., poz. 729).

B. Publikacje

23. Andrzejewski R. i in. 1991. Krajowe studium bioróżnorodności. Raport Polski dla UNEP, Warszawa.
24. Duda R., Witczak S., Żurek A., 2011. Mapa wrażliwości wód podziemnych Polski na zanieczyszczenie 1: 500 000. Metodyka i objaśnienia tekstowe. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków.
25. Głowaciński K., Rafiński J. (red.), 2003. Atlas płazów i gadów Polski. Status – rozmieszczenie – ochrona. GIOŚ, Warszawa.
26. Graf R., 2007. Ocena podatności płytkich wód podziemnych na zanieczyszczenia jako podstawa działań ochronnych w zlewni. Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym. Problemy Ekologii Krajobrazu s.297-305.
27. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., 2011. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.
28. Klimaszewski M., 1981. Geomorfologia ogólna. PWN, Warszawa.
29. Kondracki J., 2001. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
30. Liro A. et al. (red.), 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
31. Liro A. et al. (red.), 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
32. Macias A., Bródka S., 2014. Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią. PWN, Warszawa.
33. Majchrowska A., 2007. Realizacja zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
34. Matuszkiewicz M., 2008a. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGI PAN Warszawa.
35. Matuszkiewicz M., 2008b. Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGI PAN Warszawa.
36. Mikołajków J., Sadurski A., 2017. Informator PSH: główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. PIG-PIB Warszawa.
37. Okarma H., Bogdanowicz W., Rychlik L., Szuma E., 2011. Atlas Ssaków Polski. IOP PAN Kraków.
38. Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa.
39. Paczyński B., Sadurski A., 2007. Hydrogeologia regionalna Polski. PIG, Warszawa.
40. Pawlaczyk P., Jermaczek A., 2009. Poradnik lokalnej ochrony przyrody. Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
41. Richling A., Solon J., 2011. Ekologia Krajobrazu. PWN, Warszawa.
42. Siemiński M., 2007. Środowiskowe zagrożenia zdrowia. PWN, Warszawa.
43. Sołowiej D., 1992. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

13 Spis Rysunków

Ryc. 1. Położenie administracyjne	7
Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne	8
Ryc. 3. Zagospodarowanie terenu w gminie Roźwienica.	9
Ryc. 4. Mapa hipsometryczna gminy Roźwienica	12
Ryc. 5. Położenie względem GZWP i JCWPd	14
Ryc. 6. Położenie względem wód powierzchniowych i JCWP	16
Ryc. 7. Położenie obszaru opracowania na tle „Sieci korytarzy ekologicznych łączących obszary chronione w Polsce” [2012]	40

Ryc. 8. Zakres obszaru objętego sporządzeniem POG	42
Ryc. 9. Części stref związanych z rolniczym i nierolniczym zainwestowaniem wyznaczonym na gruntach rolnych klas I-III	57
Ryc. 10. Części stref związanych z nieleśnym zainwestowaniem wyznaczonym na gruntach leśnych,	65

14 Spis Tabel

Tab. 1. Parametry JCWP i JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2023)	17
Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza	22
Tab. 3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	28
Tab. 4. Zabytki archeologiczne z rejestru zabytków z terenu gminy Roźwienica.	28
Tab. 5. Wykaz stref planistycznych w pasie 50m od strefy SC.	72